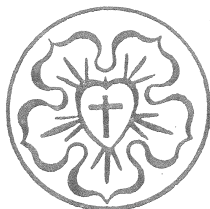

OROSHÁZI

HARANGSZÓ

1999. ősz

VI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

INGYENES

GÁRDONYI GÉZA: ÍRÁS A BIBLIÁBA

*Ez a könyv a könyvek könyve
Szegény ember drága gyöngye,
Égi harmat lankadtaknak,
Világosság földi vaknak.
Bölcsességnek arany útja,
Boldog, aki rátalál,
Szomjas lélek forrás kútja
Hol pohárral Krisztus áll.*

*Ez a könyv az örök törvény
Királyon láncc, rabon napfény.
Tévelygőknek hívó harang,
Roskadóknak testvéri hang.
Elhagyottnak galambbúgás
Viharvertnek eresz ez.
Haldoklóknak angyalzúgás
„Ne félj, fogd a kezemet!”*

*Gyermeknek is „mily szép rege”!
Bölcsnek „rejtettnek tengere”.
Fal, s túl rajta élő hangok
Köd, s benne zengő hárfák, lantok.
Templomok közt legszebb templom
Csak megnyitom, s benne vagyok.
Ablakán a paradicsom
Rózsáira látok.*

*Minden fakul, minden romlik
Márványvár is összeomlik.
Bíborleplek ronggyá válnak
Dicsőségek füstbe szállnak.
Csak ez a könyv nem tér porba,
Mintha volna élő lelke,
Ez a könyv a Mózes bokra
ISTEN szíve dobog benne.*

Templom

Valakinek egyszer eszébe jutott, hogy miért ne lehetne a templomépületeket hétköznapokon más célra hasznosítani (például tollaslabda-stadionnak). Nincs igaza, mert vannak dolgok a világon, amelyeket nem lehet kizárólag gazdaságossági szempontból nézni. Én sem tudtam soha ilyen szemmel nézni a templomot. Korábban csak esztétikai élményt jelentett nekem, mert bármerre járok, távolról meglátom, és minden irányból más-más képet mutat. Azonban hitre jutásom óta már jelkép is. Jelképe a lelki valahová tartozásomnak. De több is annál, mert valóságos otthont is jelent.

Igazi otthon nekem ez a templom. Már amikor belépek, más a levegő, s nem csak a hűvös miatt. A csend, a súlyos falak, az ódon templompadok. A sok zug, amely mind mesél és emlékeket idéz. A hátsó padok a gimnázium felől, ahol kisgyerekként még nagyszüleimmel ültem. Sokáig csak abból az irányból ismertem a templom belsejét. Onnan hallgattam még 1987-ben Győri Gábor bemutatkozó szolgálatát is... Aztán a próbák és előadások a Paraklétoossal, a Győry-teremben, és lenn, a templomban. Most pedig elmondhatom, hogy immár a szószékről is ismerős mindez.

Milyen jó vasárnapról vasárnapra felfedezni a megszokott helyeken az ismerős arcokat! Idővel egyre több lesz ismerős. Bár talán azt is kívánhatnám, hogy egyre több új arcot lássak. Mert az azt jelentené, hogy növekedünk. Legszívesebben azt mondom, hogy bárcsak a megszokott, ismerős arcok mellett egyre több arcot kelljen megszoknom, egyre több nevet kelljen megtanulnom. És ahogyan a templom zugaihoz emlékek fűződnek, úgy az arcokhoz is szeretetteljes emlékek kapcsolnak, egyre többhöz.

Osszuk meg egymással mindazt, amit jelent nekünk a templom! És amit egymás számára jelentünk... Mert így épülhetünk fel mi is. Lelki házzá, amely otthon lehet másoknak is, lelki otthontalanoknak is.

Nagy Ervin

Igehirdetés 1999. július 11-én, a Szentháromság ünnepe utáni 6. vasárnapon, Rm 6,3 - 11 alapján

Keresztyén Gyülekezet, Krisztusban szeretett Testvéreim!

Most, amikor először állok ezen a szószéken, mint az orosházi gyülekezet immár beiktatott segédlelkésze, engedtessek meg, hogy néhány mondat erejéig személyes legyek.

Már valamivel több is, mint 37 esztendeje annak, hogy nagyapám utoljára hirdette itt Isten ígését, s azt a bizonyos igehirdetést én magam is jó néhányszor elolvastam. S most én magam állok itt, s örömmel látom a szószék alatt rám figyelő arcokat, olyanokét is, akik Fürst Ervinre még aktív lelkészként is emlékeznek, látok olyanokat is, akik kortársaim, s nagyapámat inkább már csak hírből ismerik, és látok olyanokat is, akik számára már én is Ervin bácsi vagyok. És ennek a szép létszámú, sokszínű gyülekezetnek most köszönettel tartozom. Nem csak azért, hogy egy héttel ezelőtt olyan szép számmal jelen voltak a Lázár Zsolttal közös alkalmunkon, lelkésszé szentelésünkön. Mert az az alkalom csak a csúcsa volt annak a szeretetnek, amit évek óta érezhettek, tapasztalhatok a gyülekezet tagjainak részéről.

S ebben a helyzetben, némi félelemtől sem mentesen, ugyanazt a kérdést teszem fel, amit annak idejét, 37 esztendővel ezelőtt a nagyapám feltett. Mit vártok most vajon tőlem?

Valóban, sokat törtem rajta a fejem (s a szívem is...), hogy hogyan kell, hogy megszólaljak, mit kell, hogy kiemeljek mindabból, ami bennem van. De bármennyit is gondolkozzak rajta, én sem tarthatok semmi egyebet fontosabbnak annál, ami az akkori alapige is volt: Jézus Krisztus tegnap és ma, és mindörökké ugyanaz. Én sem tarthatok semmi más fontosabbnak annál, mint hogy az igehirdető magát háttérbe szorítva, egy sokkal fontosabbra, Krisztusra mutat.

S ha Jézus Krisztusról beszélünk, s az ő egyházáról, az ő népéről van szó, akkor nagyon fontosnak tartom az idő távlatát. Az idő távlatát, amely látni engedi számunkra a lassú, közvetlenül észre nem vehető változást, amely látni engedi számunkra a növekedést. Vagy a csökkenést. Mikor mit. A korábbi generációk is láthattak virágzást, láthattak templomot betöltő nagy gyülekezetet, de láthattak hanyatlást, romlást is. Nekünk mi adatik meg? Mi talán, Isten kegyelméből megint inkább

növekedést láthatunk, némely területen egészen bizonyosan (hogy csak az iskolára gondoljak itt). De semmiképpen sem olyan mértékűt és olyan minden területet felölelő maradéktalan, és ellenállhatatlan növekedést, hogy Isten előtti nyugalomban pihenhetnénk a babérjainkon.

Vannak tehát változások egy-egy gyülekezet életében, növekedés, csökkenés, átalakulás. De ugyanez megfigyelhető külön mindenki életében is. Mert mi is alakulunk. Mi is növekszünk, néha talán - ne adja Isten, de - csökkenünk, hanyatlunk tehát mindenképpen alakulunk. S hogy ebben az alakulásban mikor mi kerekedik felül, és melyik a tartósabb, melyikben vagyunk kitartóbbak, a növekedésben-e, vagy a visszafejlődésben, ebben bizony nekünk magunknak is le nem becsülhető szerepünk van.

Arról talán kevésbé tehetünk, hogy testileg, fizikai valónkban növekszünk egy darabig, erősödünk, de aztán egy tetőpont után inkább a hanyatlást érezzük. A reflexek lassulnak, a haj színe fakul, a ráncok gyűlnek, a szem is romlik, emlékezet is lankad, szív is rendetlenül ver. Mindez bizony feltartóztathatatlan.

Ámde a lelki növekedésben nem kell ennek így lennie! A lelki növekedés folyamata igenis lehet egyirányú, és nem kell, hogy hanyatlásba forduljon. A lelki növekedés kezdete nem más, mint Isten hozzánk hajló kegyelmes szeretete, és ennek a szeretetnek a jele, megnyilvánulása számunkra a keresztség. Ezt a mai vasárnapot leginkább a keresztség vasárnapjának lehetne nevezni.

De tudjuk-e igazán, mi a keresztség lényege? Erről úgy érzem, nem lehet eleget beszélni. Sokak számára a keresztesítés tényleg nem több, mint egy kedves népszokás. Pedig itt sokkal komolyabb dolgokról van szó. A keresztség a lélekben való növekedésnek, Krisztus követésének a kiindulópontját jelezheti számunkra. De kérdés, hogy jelzi-e valóban? Jelez-e, jelent-e nekünk valóban valamit a keresztség, vagy tényleg csak egy kedves szokás, egy családi ünnep, mint bármelyik születésnap, amelynek egy évig tart a hatálya?

Ehhez képest sokkal komolyabb, és életbevágó dologról van szó a keresztségben. Nehéz gondolkör, inkább kerülnénk tapintatosan, de nem másról, mint a halálról van szó. Az életünk, a lényünk egy részének haláláról. Nem véletlenül használja Pál apostol ezek a képeket, a halál képeit akkor, amikor a keresztségről beszél. A példa a

hitünk történetéből adatott számára, nem az ő retorikai fogása volt, amikor Krisztus megfeszítéséről, haláláról és feltámadásáról szólhatott.

Nem könnyű kimondani, pedig keresztyén hitünk szerint a következőkről van szó: olyan emberek vagyunk mi önmagunkban, akik életünkre önmagunktól megoldást találni nem tudunk, még ha úgy érezzük is néha, ideig-óráig. S a mi életünk testi, fizikai komfortját, kényelemérzetét is sikerült ennek a kornak odáig fejlesztenie, hogy az örök kérdések, az igazán fontos, életbe, örök életbe vágó kérdések nem látszanak tőle. Ezért aztán nehezen látja be szívünk, értelmünk, hogy veszedelemben, vesztünkbe rohanunk. Helyesebben csak rohannánk, ha nem lenne lehetőség arra, hogy Isten Leleke hatására megszívleljük azt, ahogyan az ige alapján tekintenünk kell magunkra.

S ha komolyan veszem azt, amit Isten ígéje mond, akkor valóban azt kell, hogy mondjam: bűnösökkel vagyok körülvéve. Latrok seregén hordozom körbe a tekintetem. Ki az, aki az itt lévők közül büntetlenek tartja magát? Ki az, aki teljesen emelt fővel tud megállni bármely fórum előtt, amely számadásra hív? Legyen az földi bíróság, legyen az az utókor, vagy az élő Isten színe. Nem vájkálok senki életében, és senkinek a lelkiismeretében. Mindez nem az én feladatom. Már csak azért sem, mert amikor az előbb latroknak tituláltam a testvéreket, akkor hozzá kell gyorsan tennem, hogy én is az vagyok. Isten törvénye által halálra ítélt latrok vagyunk, amiből csak az szabadít meg minket, hogy a mi Urunk, Jézus Krisztus közbenjárására mennyei amnesztiában, közkegyelemben részesítette az övéit. De az életünknek egy része, a gonosz, a lator-része, az a halálra ítéltség, a megfeszítettség állapotában marad, az nem kap kegyelmet.

Vegyük szemügyre alaposan ezt a képet, a megfeszítés képét! Valószínű, hogy ez a kép a római gyülekezet tagjai számára sokkal beszédesebb volt, mint számunkra. Előttük vélhetően azonnal megjelent a sokat látott kép: a halálra ítélték gyötrelmes szenvedése, amely órákig tartott jobb esetben. Rosszabb esetben napokig agonizált az áldozat, küzdött, de miért is? Az életéért? Vagy inkább a halálért, azért, hogy érjen már véget mihamarabb a gyötrelmes haláltusa? Mikor melyik volt az erősebb. Talán percnként változhatott a szerencsétlen emberben, hogy mi is történjen már vele.

Testvérek, a mi óemberünk, a mi lator-énünk is egy kereszten vergődő halálraitélt! És tudom nagyon jól, hogy vannak kegyelmi pillanatok, amikor az óemberünk mihamarabbi halálát várjuk, és néha úgy érezzük, hogy az szinte már küszöbön áll. De vannak olyan idők is, amikor az óember élni akar. Amikor az óember, a gonosz énünk életösztone kerekedik felül, és nem akar tudni pusztulásról, meghalásról.

Pál apostol azonban éppen azért beszél ilyen hosszasan a keresztségről, mert tudja, hogy a régi énünk, az óemberünk elleni harcban, küzdelemben mennyire fontos az a bizonyosa jel, a keresztség isteni jele, amibe belekapaszkodhatunk, amihez mindig vissza lehet térni, ami erőt ad a küzdelemhez.

Gondoljunk bele a keresztségnek ebbe a jelentésébe, hogy az valóban életünk, lényünk egy részének halálra ítéltése. De ehhez az is hozzátartozik, hogy életünk, lényünk másik része viszont kegyelmet kap. És a félelmetes kérdés pedig az, hogy egy halálra ítélt, de kegyelemben részesült ember szabadulása, szabaddá válása után mit tesz, mire és hogyan használja fel a szabadságát. Ez a nagy kérdés ma mindannyiunk számára. S ez a kérdés azok számára is, akik majd ezután fognak részesülni a szent keresztség áldásában, akár ma, akár a közeli vagy távoli jövőben. Akár itt, akár máshol. Megértik-e, felfogják-e, hogy a keresztségnek ez az igazi jelentősége? Hogy az nem más, mint egy csodálatos lehetőség arra, hogy Istentől adott életet éljünk?

Megindító volt számomra néhány évvel ezelőtt az a gondolat, hogy az a bizonyos jobb lator, amikor a kereszten függve, szenvedve, haláltusáját vívva Krisztustól kegyelmet kapott, akkor vajon mit érezhetett? Milyen hatalmas ajándék lehet számára az Istentől kapott új élet? Sok mindent ezen a földön már nem tudott ezzel az újjal kezdeni, hiszen órák kérdése volt a halála. De mire használhatta fel abban a nyomorúságos emberi helyzetben mégis megkapott isteni szabadságot? Átkozott vajon, vagy áldott? Úgy vélem, ez nem lehet kérdéses.

Amikor pedig mi kegyelmet, új életet kapunk, azzal mihez kezdünk? Mit tett utolsó óráiban, vagy csak órájában az a bizonyos jobb lator: ez csupán egy érdekes, akadémikus kérdés. De életbe vágó a következő: mit teszel Te, a kegyelemből kapott hátralévő ki tudja, hány óráddal? Lehet, hogy valaki számára az utolsó néhány tucat. De legtöbbször számára valószínűleg tízezrekben, százezrekben mérhető ez a szám, bár biztosan egyikünk sem tudhatja. Mihez kezdünk ezekkel, mihez kezdünk az ajándékba kapott isteni kegyellemmel? Élünk vele, vagy visszaélünk? A bűn szolgátságára adjuk oda, vagy haszonnal élünk vele?

Fájdalmas látni sok embert, akinek lehetősége lenne segíteni másokon, akiknek ideje, ereje engedné, hogy cselekvő szeretettel forduljanak minél több másik ember felé. De az erők, a percek, órák szétszóródnak haszontalan, vagy egyenesen kártékony dolgokra nagyon sok ember életéből. Fájdalmas utólag látni a magam életében is sok ajándéknak, lehetőségnek a szétszórását, elfecsérlését. De nem késő meghallani a kegyelmet hirdető szót, a megszabadulást hirdető szót. Nem késő meghallani azt, hogy a keresztségben Isten lehetőséget kínál fel egy tartalmas, cselekvő életre, olyan életre, amely igazán a mi Urunk akarata szerint való.

Azt tartjátok tehát magatokról, hogy meghaltatok a bűnnek! Fogjátok fel, vegyétek tudomásul, hogy a lényetek egy része halálra van ítéelve, belőletek valami haldoklik, de itt arról a részről van szó, amelynek a halálát, haldoklását semmiképpen sem szabad megfordítani! Nem az a cél, hogy azt a részt megmentjük a haláltól, a megsemmisüléstől. Van sok dolog az életünkben, amit bátran lehet és kell is veszni hagyni.

Másrészt viszont éltek az Istennek a Jézus Krisztusban. Ez pedig azt jelenti, hogy az énünk, a lényünk másik része viszont nagyon is élni akar, mégpedig Istentől adottan, Istentől vezetetten akar élni! Ez a rész pedig nem ab ovo, kezdettől fogva van bennünk, hanem ajándék, Istentől kaptuk, a keresztségben kaptuk. Kegyelemből kaptuk. És minél inkább, minél nagyobb arányban felszínre kerül, annál jobb. De még sokkal több mindenkiben megvan rejtetten, lappang, bujkál, de várja, hogy láthatóvá, nyilvánvalóvá váljon.

Mit mondhatok tehát befejezésként? Egy cseppet sem tartom magam ügyesebbnek, kegyesebbnek, jobb hívőnek, mint bárki más az itt jelenlévők közül. Csak a hivatás, amely rám bízott, jobban előtérben van. Isten erre a kiemelt helyen álló szolgálatban akar engem használni ebben a gyülekezetben. De nem vagyok se jobb, se több, mint bárki más az itt lévőek közül, vagy bármely más gyülekezeti tagnál. Számomra is mindennapos harc a bűnnek meghalás, és az Istennek élés, és én ebben a harcban hívok mindenkit, hogy legyünk társak Krisztus követésében, legyünk társak a bűnnek való meghalás és az Istennek élés mindennapos harcában.

Ámen.

Nagy Ervin

Isten nélkül üres a világegyetem és az életünk is!

Állítja egy olyan XX., szd-i szellemi nagyság, akinek Jacques MARATAIN a neve. Ennek a századnak az egyik legkiemelkedőbb keresztyén filozófusa, aki fiatal korában még istentagadó volt (materialista, ateista), de mindig nagyon foglalkoztatta a lét és az emberi élet értelmének a kérdése.

Szenvedélyesen kereste az igazságot leendő és majdani feleségével közösen, és végül életének kegyelmi pillanata volt, amikor eljutott a jézusi igazságok felismeréséhez és 1906. június 11-én megkeresztelkedtek együtt. Nincs arra itt hely és lehetőség, hogy a filozófus megtéréséig vezető utat leírjuk, csak vázlatosan utalunk rá. Élt a lelkében egy elemi nyugtalanság, hogy megtalálja életének az értelmét, de azt is sejtette, hogy Isten nélkül igazi értelem nincsen, legfeljebb mesterséges álcélok vannak (meggazdagodás, pénzhajszka, karrier és hasonló bővlik). De már megtérése előtt így imádkozik: „Istenem, ha vagy, add, hogy megismerjem létezésed.”

Nyilvánvalóan azért rendít és hat meg Maratain imádsága, mert ugyanazt éltem át valamikor a 60-as évek, az izmosnak hitt, keményen ateista (istentagadó) korszak idején a Dózsa Gy. úti fiúkollégium udvarán. Mindenki előtt titkolva zaklatott lélekkel járkáltam fel s alá az udvarban, hitetlenül imát morogva, valahogy így: „Isten, ha vagy! Akkor add jelét, mert ha nem vagy, akkor értelmetlenül nem akarok hinni benned. De ha vagy, akkor életem legrettenetesebb tévedése lenne, ha nem hinnék benned.” 10 évet kellett várnom a jelre.

Azért is szeretem és tisztetem - bár jobban ismerhetném - ezt a filozófust, mert olyasmiket mondott, amelyek ma különösen időszerűek. Igaz nem régen mondta ezeket, hiszen 1973-ban hunyt el, nagyszerű keresztyén gondolati örökséget hagyva maga után. Csak néhány alaptételét emelem ki:

1. Mi veszélyezteteti legjobban ezt a világot? Válasza, hogy az istentelenség. Amikor ezekről beszélt, akkor éppen globális divat volt az atomveszélyről beszélni. Mindenki az atomveszélytől rettegett. Gondolataiból viszont

azt lehet leszűrni, hogy még a konkrét atomveszélynél is sokkal nagyobb veszély az istentelenség. Filozófiai végrendeletében ezt fejti ki részletesebben. Mert ennek következtében az emberek elvesztik az isteni, örök igazságokat, s helyettük érdek- és anyagi központú primitív világ alakul ki, amelyben homo homini lupus (= ember az embernek farkasa).

2. Filozófusként arról vall, hogy minden embernek a lelkében találkoznia kellene Istennel. Mert e találkozás nélkül üressé válik az emberi lélek, és a kiüresedett lelkű ember sokféle kegyetlenségre képes (vö. a bűnözés elterjedése). Csak emlékeztetek rá, hogy Bismarck német kancellár mondta halálos ágyán fiának, hogy ne bízson azokban soha, akik nem hisznek Istenben, mert azok bármikor tetszésük és igényük szerint változtatják meg az adott szavukat, magyarázzák félre az írottat.

3. Arra a jövőre is tekintettel volt a 25 évvel ezelőtt elhunyt filozófus, amiben mi és majd utódaink élnek. A lelki-szellemi megújulást tartotta a legfontosabb ügynek. Hiszen értelmes és már látó ember számára a legdöbbenetesebb lelki-szellemi öncsonkítás magunkat csak a matériára, az anyagra, az ösztönökre redukálni. Mintha az ember csak egy rakás anyaghalmaz lenne. Mintha az ember csak emésztő gép lenne. Sajnos egyre többször tapasztalni ezt a szellemi öncsonkítást. Mert a lelkünket letagadni, és azzal nem törődni olyan, mintha a szívünket vágatnánk ki. Élet nélküle nincs. De a lélek nélkül sem - legfeljebb lelketlen élet.

Most jelent meg egyik nagyszerű műve, A garonne-i paraszt. A több évtizeddel ezelőtt írt könyv - látva társadalmunk erkölcsi állapotát - most is aktuális. Filozófiai tanításának idevonatkozó részét így lehet összefoglalni: Isten nélkül üres a világegyetem és üres az életünk is.

Ribár János

**Jézus mondja: Aki tehát vallást tesz rólam az emberek előtt, arról majd én is
vallást teszek mennyei Atyám előtt!**

Máté 10, 32

Gondolom minden kedves Olvasóval - a kedves Testvérekkel - egyetértünk abban, vallást csak arról lehet tenni, amiről tudunk, vagy amiről saját tapasztalataink vannak. Istenünk cselekvését: csodás beavatkozását, gondoskodó szeretetét, láthatatlanul valós tevékenységét sokszor észleljük, érezzük. De tovább tudjuk-e adni a kételkedőknek, és mit teszünk ránk bízott családtagjaink esetében, hogy hittapasztalataink ne kusza, véletlenszerű történéseknek tűnjenek számukra? S keresztyén családtagokon túl az intézményes nevelés feladata is a miénk. Elkezdődött az ezred utolsó tanéve: mi a legfontosabb tudnivaló a Szentháromság egy Istenről? Hogyan tanítsunk hitvallásszerűen?

A Konkordiakönyvben, mely az Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház hitvallási iratait tartalmazza, két Luther Márton nevéhez fűződő mű is található: a Kis- és a Nagy káté. Két olyan könyv, mely pontosan azért készült el, mert tanácsalanság és tudatlanság jellemezte az egyház népét.

Irodalmi szempontból vizsgálva a káté - hosszabb nevéen katechizmus - hitvallásszerű és erkölcsi utasításokat tartalmazó mondatok tanító jellegű megfogalmazása: legfőképpen kérdés-felelet formájában. Már a korai keresztyén irodalomban találkozunk ezzel a műfajjal, a kereszttelésre való felkészítés során, illetve a misszióban. A reformáció korától számíthatjuk újraéledését és kiteljesedését.

Keletkezésük háttere, célja:

Luther e rövid könyv bevezetésében utalt a megjelentetés okára. 1527-től Állhatatos János fejedelem elrendelte a gyülekezetek végiglátogatását, az ún. vizitációkat. Ezek során siralmas helyzetet tapasztalt Luther is: tudatlanságot, - sajnálatos módon még a papok körében is szabadosságot. Tapasztalatai nyomán fontosnak tartotta megszüntetni a visszasságokat. Ezért a családfő hatáskörébe helyezte a keresztyén tanítást: az ő felelőssége megismertetni háza népével a keresztyénség legfontosabb dolgait. A **Kis káté** 1529 tavaszán először plakát formában jelent meg, májusban pedig könyv alakban, természetesen német nyelven, hogy közérthető legyen. A nyomdász két különálló művet is hozzácsatolt, az egyik az Esketési könyvecske, a másik a Keresztelési könyvecske. 1529 őszén már latin nyelvre is lefordította, az elkövetkezendő években nyolc kiadást élt meg.

A **Nagy káté**, - avagy Német katechizmus - 1529 áprilisában jelent meg. Nincs irodalmi függés a két mű között, hacsak a régebbi kátéprédikációkat nem vesszük annak. Ennek második kiadása is az említett évben történt meg, majd 1530-ban és 1538-ban. Sokkal nagyobb terjedelmű, mint a Kis káté. Viszont nem

csupán terjedelmességben különböznek egymástól. Végighúzódik rajta az igehirdetés - jelleg, és igényesebb is, hiszen nem az egyszerű szolgálk és a tanulóifjúság kezébe, hanem tanítóknak szánta Luther, hogy a lelkészek, iskolamesterek bővítsék a maguk hiányzó ismereteit és így próbálják elsajátíttatni a hitgizságokat másokkal, a gyülekezetekkel. Az akkor aktuális kérdések is jobban tárgyalásra kerültek benne, mint a rövidebb, lényegre koncentráló, könnyen áttekinthető Kis káté esetében.

Tartalom, szerkezet:

Az ötös felosztás evangélikus sajátosság:

1. Tízparancsolat 2. Hiszekegy 3. Mi Atyánk 4. Keresztség és hit 5. Gyónás és oltáriszentség. Kiegészítésképpen a domináns szakaszokon túl reggeli és esti áldást/áhitatot, valamint az ún. házitáblákat = igegyűjteményeket is találunk. Ezek a Szentírásból származó mondatok hivatottak az egyház és a világ közötti kapcsolatot elmélyíteni, ill. az iskola-otthon-egyház viszonyát szabályozni.

Fontos tudnivaló, hogy az Apostoli hitvallást három hitágazatban (Atya, Fiú, Szentlélek, azaz teremtés, megváltás, megszentelődés) magyarázza Luther. Az Úrtól tanult imádságot is kérésekre osztotta, és sosem feledte a szentségeket a szerzetesi és a hangzó igékhez kötni: a szentség nem magában hat, hanem Isten szava, igéje teszi hatóvá.

Kitekintés:

Római katolikus oldalon is tudunk kátékról. A XVI. században Canisius 3 kátéja volt ismert és népszerű, majd a trentói zsinat nyomán a Catechismus Romanus-t fogalmazták meg.

A református egyházban 1563 óta a Heidelbergi kátének van normatív szerepe.

Új káték is keletkeznek, több-kevesebb sikerrel, modernebb megfogalmazásban és jelenlegi élethelyzetekre is orientálódva. A legfontosabbakat azonban Kis káténk tartalmazza: azt, ami üdvösségünkre van és amire bizonyágtételünk során bátran hagyatkozhatunk. Tanulása nem csak a konfirmandusok privilégiuma vagy kötelessége, hanem mindannyiunké, hiszen általa feleleveníthetjük a tudnivalókat, és hathatós segítséget kapunk, ha hozzánk kérdéseket intéznek a Tízparancsolattal kapcsolatosan vagy az úrvacsorát illetően. Élünk e kincseinkkel is Isten dicsőségére.

Skorka Katalin

Bartus László
Fesz van
A Hit Gyülekezete másik arca

Nemrégem jelent meg a könyvpiacunkon egy döbbenetes könyv az ugyancsak döbbenetes képződményről, a Hit Gyülekezetéről, melynek szerzője - Bartus László - 8 esztendőn keresztül volt igen beavatott tagja az elhíresült közösségnek. A felsőfokú végzettséggel rendelkező szerző megcsömörlött az ott látottaktól, elege lett a szemfényvesztésből, média-torzítás nélkül ismerte meg a lehangelő valóságot, s kilépve onnan arra fordította energiájának egy jó részét, hogy leleplező könyvét megírja. Célja a keresetté vált olvasmányos művével az volt, hogy naiv és vallási kérdésekben tudatlan embereket óvjon meg ettől az ármányos csapattól. Ezért is a könyv legelején ez olvasható: „Naiv utódainknak”. A 274 oldal írott szöveg 26 fejezetre tagolódik, a 27.-ben pedig képeket láthatunk.

Első pillantásra is sokat mondó fejezetcímek ötlenek a szemünkbe: „Szent Tocsik, adj pénzt!” Vagy: „Mozgatjuk az SZDSZ-t”. „Hack Péter a király barátja”. De nagyon hangzatos a „Camp David” is, különösen, ha a fejezetet elolvassuk, hogy mit takar. Az amerikai elnök vidéki nyaralóját nevezik így, de itt másról van szó. Ez a Balaton partján épült pazar rezidencia mesterséges tóval, titkokat őrző magas kerítésessel, valamint azzal a meglepő céllal, hogy onnan irányítják majd a magyar politikai életet. A vezető lelkész - Német Sándor - ezért jelentette ki: „... nem szabad bukni az MSZP - SZDSZ koalíciónak”, ugyanis nagy veszélyt jelentene a számukra. (112. old.). Ezért is tettek meg mindent a választások idején az SZDSZ választási sikere érdekében (kopogtató cédulák gyűjtéséről ír a szerző, és mindenféle botrányos politikai afférról is.)

Megrendítő élmény elolvasni ezt a könyvet, de erős lélek kell hozzá, mert az utolsó oldal becsukása után az olvasót mélységes undor fogja el mindenféle szent dologgal szemben. Még a letisztult és mélyen vallásos, hívő személyt is megviselik a könyvben olvasottak. Miként is lehetséges ilyen démoni módon visszaélni szent dolgokkal? De ez csak hamis kapcsolat. A könyvből az tűnik ki, hogy van szó mindenről az ilyen alkalmakon, amelyeket megengedhetetlen módon istentiszteletnek neveznek: szent ájulásról, görcsös röhögésről, habzó vonaglásról, mérhetetlenül sok pénz gyűjtéséről, kábulatról, lelki szórakozásról, a bőkezű adakozónak váratlan meggazdagodási ígéretéről. A könyv olvasása csömört okozott. Hálát adok Istennek Jézus Krisztus által, hogy józan hittel ajándékozott meg

és a könyv olvasása után még inkább hálás voltam reformátorainknak, akik felfedezték az Isten csendes és halk szeretetét.

Első személyes találkozásom ezzel a jelenséggel még szegedi lelkész koromban volt, egy forró augusztusi hétköznap délelőtt. Idős, jól öltözött hölgy roskadt le a Lelkészi Hivatal székére és tikkadtan vízért sóhajtott. Amikor szóhoz jutott, elmondta, hogy a fiát szerette volna meglátogatni, Budapestről jött, de azok be sem engedték, mert most már a Hit Gyülekezetéhez tartoznak és „hitetlenekkel” nem tartanak kapcsolatot. És az édesanya ott sírdogált még egy ideig, majd erőt merítve kiment az állomásra. Az egykori nyíregyházi evangélikus lelkész fiát nagyon jól ismertem, korábban a felesége kántorkodott a gyülekezetünkben, de jellemhez és becsülethez nem szokott emberek módján egyik percről a másikra hagyták ott a gyülekezetet, még azt a lehetőséget sem hagyva meg, hogy időben gondoskodjunk vasárnapi kántorról. Csak az istentisztelet kezdetén tudhattuk meg, nincs kántorunk. Utólag azt mondták, hogy hitre jutottak! Nem értem, miért kellett egy édesanyát durván elzavarni ajtójuk elől. S azt sem, hogy becsületesen miért ne lehetett volna szólni, hogy keressünk egy másik zenészt, kántort. Ennyire hitre jutottak? Ettől a pillanattól kezdve soha többé nem tudtam komolyan venni az un. hiteseket. Hitesek lehettek, hitelesek nem.

Nagyon büszkék voltak ezek a hitesek egy időben, hogy hitükkel legyőzték a betegséget és quazi a halált is. Roppant lelkes beszámolókat hallhattam arról, hogy a hívő nem lehet beteg, és akinek hite van, az meggyógyul. Rémes, hogy az sem józanította ki őket, amikor egyesek mégis betegek lettek közöttük, sőt meghaltak. Persze nagyon könnyű megbélyegezni őket hitük elvesztésével. Nem a hitesek hatását, hanem az egyik frissen burjánzott, primitív gyógyító szekta lelkendező vezetőcskéjének hatását volt módomban átélni. Hónapok óta lelkigondoztam a kórházban valakit: kora 80 közelében, súlyos rákbeteg, már komplikál diasztázisokkal (áttételekkel). A beszélgetés sorozatunk témája az örök hazafelé segítség. Egy gyógyító népvezér régi ismeretségre hivatkozva rontott rá szegény lelkigondozottamra és igen felmérgette őt. Azzal a meg nem gondolt, tudatlan és buta törekvésével, hogy szegény testvérünket nem előre, Jézus felé segítette a haza felé vezető úton, hanem gyógyulásról fecsegett és arról, hogy ha van hite, akkor meggyógyul. A bajban lévő embert segíteni kellene, nem pedig

ilyen lelki teherrel még nagyobb nyomorúságot szakasztani a szívére.

De a betegség és a halál nagy ellenfeleinek hirdették magukat ezek a hitesek is, ezért is érdekelt nagyon az „In memoriam U.P.” című fejezet. Uzoni Pétert (U.P.) személyesen nem ismertem, de valamikor régen közösségben találkoztunk, amikor ő még a kelenföldi evangélikus gyülekezetnek volt aktív tagja. Azt a gyülekezetet hagyta ott későbbi, a könyv szerint sok csalódást okozott hitéért. A Hit Gyülekezet elnöke lett, éppen ezért nagyon bele- és keresztüllátott azokon a dolgokon, amikről az egyszerű és elkábított gyülekezeti tagok semmit sem tudhattak, még csak nem is sejtettek. A könyv a 246. oldaltól kezdve számol be a tragikus esetről. Egy részlet: „Uzoni Péter nem sokkal a betegsége előtt ott akarta hagyni a Hit Gyülekezetét. Eltökélt szándéka volt, hogy kilép Németh Sándor szolgálatából. Ezt bejelentette otthon. A családban hatalmas vitát váltott ki mindaz, amit Uzoni Péter a gyülekezeten belüli állapotokról elmondott. Német Sándort zsarnoknak nevezte, aki terrorizálja az embereket. Szerinte varázslás és megfélemlítés tartja össze a gyülekezetet.” (249. old.) Uzoni Péter nagyon fiatalon halt meg. A demagógia olyan fokú volt, hogy saját fia megtagadta halott édesapját, kijelentvén, hogy démonok hatása alá került, azért történhetett mindez vele. Egy fiú így tagadhatta meg az édesapját.

Döbbenetes könyv. Tragédia, hogy ilyesmi megtörténhet. Nagy kár, hogy olyan kevesen olvassák el.

Mi a könyv lényege? Az, hogy az emberek, kortársaink, nagy részének hatalmas lelki igénye van az igazi, tiszta, élményszerű vallásosságra. Az, hogy nagyon sokan keresik az Istent, mert lelkükben ég egy ismeretlen vágy Isten után. S ezzel a belső, lelki vággyal rettenetesen vissza lehet élni. Különösen azok körében, akik nem jutottak hozzá régebben ahhoz, hogy a vallás, a hit dolgait alaposan megismerjék, azok kiszolgáltatottak, manipulálhatók, befolyásolhatók, mert azt hiszik, Istennek az tetszik, ha hanyatt esnek egy nagyon kérdéses és gyanús erő hatására. A Biblia pedig azt tanítja, hogy leborulni kell előtte, és nem hanyatt esni. Jézus tanítványai között sem történt olyasmi, hogy eszeveszetten rángatóztak és hörögtek volna, őrzöngő görcsös kacagással estek volna össze. S azt sem olvassuk, hogy a tanítványok vagy a későbbi utódok valamelyik politikai párt izléstelen szekértőlői lettek volna.

Aki csak teheti, olvassa el ezt a könyvet.

Ribár János

Ünnepi beszéd

(1999. június 26-án az orosházi millenniumi domb koszorúzásakor)

Hölgyeim és Uraim!

Kedves Osztálytársaim!

Mi, akik 1943-ban az országszerte híres orosházi M. kir. Mezőgazdasági Középiskolában érettségiztünk és jártunk templomainkba, ismét összegyűltünk, hogy barátságainkat megújítsuk és ezt a szent dombot megkoszorúzzuk.

Miért mondom, hogy szent domb? Azért, mert ezt a mesterséges dombot 1896. májusában nagyapánk, dédapánk az orosházi föld és a történelmi Magyarország 63 vármegyéjének földkeverékéből hordták össze, így jelképezve az egész országot, a nemzetet.

Azt, hogy e dombban a 63 vármegye egy-egy maroknyi földje is található, csak a szájhagyomány őrzi, amit egyesek kétségbe is vonnak. Igaz, nincsenek sem postai feladóvevények, sem vasúti szállítólevelek, amelyek a 63 zsákocskás föld megérkezését igazolnák, de a Szent István által, frank mintára megálmodott és létrehozott 63 vármegye is hosszú időn át csak szájhagyományként élt, ám él ma is. Ugyanis abban az időben még nem voltak térképészek, akik ezt a térképbe berajzolták volna, nem úgy, mint Kogutowicz Manó, a jeles magyar térképész, aki 1885-ben elkészítette Magyarország első vármegyéjét atlaszát.

Tételezzük fel a kétkedők nyomán, hogy egy szó sem igaz a szájhagyományból. Viszont tény, hogy ez a tölgyfák árnyékában lévő és az elején hármashalom kiképzésű domb immár 103 éve áll és mutatja a magyar élni akarást és megmaradást. A szegedi múzeum Kossuth-díjas régésze, dr. Trogmayer Ottó igazgató szerint nincs másik ilyen domb az országban. Ezért javasoltuk a domb védetté, netán műemlékké nyilvánítását még 1996-ban, amikor a mi kezdeményezésünkre hozták rendbe a domb környékét és akkor is ünnepélyes keretek között koszorúztuk meg. Sajnos eddig a védetté nyilvánítás nem történt meg. Kun Dezső barátommal, mint az orosházi Millenniumi Emlékbizottság tagjai, ismét szorgalmazzuk a védetté nyilvánítást az Önkormányzat révén.

Javasoljuk, hogy a 2000. augusztus 20-án tartandó ünnepség alkalmával a dombon elhelyezendő és a 63 vármegye nevét feltüntető bronztablával tisztelegjünk ősünk emléke előtt. A bronztábla feliratát Kun Dezső

elkészítette és a Millenniumi Emlékbizottságnak átadta. A domb előtti teret pedig már ez év őszén telepítendő, előnevelt tölgyfákkal díszítjük, hogy a majdan kivénhedő két 100 éves tölgyfát legyen, ami felváltja. Ezt kérjük az Önkormányzattól. Ennek lehetne a neve „Ezredéves liget”.

E domb a magyar élniakarás, elpusztíthatatlanság jelképe is. Mi évszázadokon át a Nyugat védőbástyájaként véreztünk, kiirtással fenyegetve népünket, mégis mi lett a jutalmunk: Trianon. A trianoni békediktátumot Masaryk mondásával lehetne jellemezni: „A magyaroknak csak egy zsebkendőnyt hagyunk, hogy tudják mivel könnyeiket törölgetni.” Éppen ezen mondás és Trianon miatt idézem Deák Ferencnek, a haza bölcsének hajdani mondását:

„Amit erő és hatalom elvesz, azt idő és
kedvező szerencse ismét visszahozhatják,
De amiről a nemzet, félve a szenvedéstől,
önmaga lemond, annak visszaszerzése nehéz
és mindig kétséges.”

Ezzel cseng össze egy francia politikusnak 1920-ban, éppen a trianoni békediktátummal kapcsolatos megjegyzése:

Az olyan szerződés ellen, amelyet a nyakhoz
szorított kés hatása alatt írnak alá, bármikor jogosan fel
lehet kelni.

Befejezésül Sajó Sándor versének utolsó
versszakával zárom beszédemet, amelyet 1943-ban a mi
gazdászbalunkon szavaltam:

„Magyarnak lenni nagy s szent akarat,
Mely itt reszket a Kárpátok alatt.
Ha küszködön, ha szenvedön, ha sírva,
Viselni sorsunkat, ahogy meg van írva.
Lelkünkbe szíva magyar földünk lelkét,
Szívünkbe oltva ősök honszerelmét,
S féltön borulni minden magyar rögre
S hozzá tapadni örökkön örökre.”

Most pedig Kun Dezső és Urszuly János
barátaimmal megkoszorúzzuk a dombot.

Dr. Kiss A. Sándor

Új könyv

A gimnázium története Orosházán 1933 - 1998

Tíz napja hozzám nőtt ez a tetszetős külsejű, régen várt, adatgazdag könyv, szabadidőmben szívesen olvasgatom. Életemből csak négy évet töltöttem a helyi gimnázium falain belül, azt is negyven éve, a 6500 itt érettségizett közül mindössze egy vagyok. Folyamatosan Orosházán élve mégis rengeteg szállal kötődöm az iskolához, az egykori és a mai tanárokhoz, a fiatalabb és az öregebb diákokhoz.

Vagyunk néhányan akik tudjuk, több mint másfél évtizede is elmúlt annak, amikor Keller József igazgató úr, még bőven aktív pedagógus korában hatalmas munkába kezdett. Egy intézményre méretezett feladatot vállalt. Elhatározta, hogy a kezdetektől megírja az orosházi gimnázium történetét. Közeledett az 1983-as 50 éves alapítási évforduló, összeszedegette a régi évkönyveket, iskolai, állami és egyházi levéltárakban kutatót, sok ezer oldal jegyzete gyűlt össze. Nem kevés utánajárással megszerezte a pénzt is a kötet kiadásához. Amint beásta magát az általa egyébként ismert témába, látta, hogy alapos, kiérlelt munkát rövid esztendő alatt nem lehet letenni az asztalra. A megjelentetést sürgetőket, a türelmetlenkedőket nem igazolta az idő. Keller József helyesen gondolkodott, hogy várt, mert most valóban egy bővebb terjedelmű, a Táncsics Gimnázium szellemi kisugárzását megfelelően bemutató, tényanyagában és következtetéseiben is helytálló iskolatörténetet adott ki a kezéből. Időközben 29 évi igazgatói munkája is letelt, újabb tanévek, újabb igazgatók jöttek. A Nagykarolyból áttelepült szorgalmas irodalmár, Fülöp Béla 10 évig igazgatta a gimnáziumot, majd 1996-tól a fiatal Blahó János vette át a váltóbotot. Szerencse, hogy mindketten támogatták a folyamatosan készülő, fontossá váló iskolatörténet-írás eszméjét, sőt mint társszerzők összegezték is az igazgatásuk alatti főbb eseményeket.

Két-három gimnáziumalapítási kísérlet megfogalmazódott Orosházán az elmúlt másfél évszázadban, azonban 1933-ig egyik kezdeményezés sem tudott gyökeret verni. Mindenképpen jelentős tettek ítéltjük meg az 1890-ben induló polgári iskola, majd 1922-ben az

érettségét adó felső-mezőgazdasági iskola életre hívását. 1933-ig a törekvő orosházi és környékbeli szülőknek komoly anyagi áldozatot kellett hozni, ha a közeli városok (Szarvas, Békéscsaba, Hódmezővásárhely, Szeged) gimnáziumaiban kívánták taníttatni gyermekeiket.

Mindjárt a kötet elején láthatjuk az iskola igazgatóinak fényképeit: a ma Mezőtúron élő 92 éves alapító Musulin Béla, majd dr. Benkő István, Csizmadia György, Juhász Antal, Keller József, Imreházi Károly (32 évig volt igazgatóhelyettes), Fülöp Béla és Blahó János portréit.

Keller József részletesen taglalja Orosháza gazdasági és társadalmi életét, azt a hátteret, ahol létrejöhett a gimnázium. Ismeretlen adalékokat tudhatunk meg a gimnázium előkészítő tanfolyamról, ahol 1933-1937-ig 18 tanár tanított. Az Orosházi Harangszó olvasótáborát minden bizonnyal megkülönböztetett módon érdekli az 1937-1948-ig életben hagyott Orosházi Evangélikus Gimnázium sorsa. Adatok, nevek, események sorjáznak ezrével. A harmincas években itt nevelő és oktató 50 tanár közül mindössze Péterfia Zoltán és Frenyó László vannak közöttünk, az 1940-es években tanítók névsora is leapadt. Tudomásunk szerint csak Bor Pál, Glózik Pál, Jeges Sándor, Pataj Mihály és Rezes Molnár Mihály élnek. Emlékezhetünk a felkészült evangélikus lelkészekre és hitoktatókra (Fürst Ervin, Gabányi Géza, Horémusz Pál, Károlyfalvi Béla, id. Koszorús Oszkár, Molnár Endre, Szijas Pál), akik sajnos, mindnyájan befejezték földi pályafutásukat. S sorolhatjuk az itt tanító, már eltávozott, kiválóan képzett tanáregyenységeket neveit: Ballai Mihály, Bencsik István, Elek László, Enessey László, Kazár József, Péterfiáné Patek Karola, dr. Tömböly János, dr. Tömör Lajos, Török István, Zoltai István stb.

A kiadvány leíró-elemző módon tanévenként mutatja be a intézmény történetét. Önálló fejezetben ír az Orosházi Evangélikus Gimnázium szellemiségéről, az Ifjúsági Luther Szövetségről, a nemzeti-hazafias nevelésről és a sportéletéről is.

Az 1948-as államosítás és a Táncsics Mihály név felvétele után megváltozott az iskola légköre, az új hatalmi viszonyok kötelezően megkövetelték a materialista világnézetet a tanároktól és a diákoktól is. Vitathatatlanul kiemelkedő értéke a kötetnek, hogy rengeteg, még egyetlen várostörténeti munkában sem publikált dokumentumot mutat a diktatúra első évtizedéről, ezeket a fehér foltokat a

szerző kellő részletességgel taglalja és építi be az iskola eseménytörténetébe.

Fülöp Béla 1986-1996-ig volt igazgató a Táncsicsban, rá várt a rendszerváltozás előtti és utáni évek krónikájának összegzése. Ő is megfelelő áttekintést adott a gazdasági és társadalmi háttérrel, illetve sok minden másról. Az alapítványoktól a Táncsics Klubon keresztül a külföldi kapcsolatokon át a nyolcvanas-kilencvenes évekből jelentő nyugat-európai utazásokról.

Az iskola jelenéről és jövőjéről Blahó János mai igazgató szólt. Fokozott érdeklődésre tarthatnak számot a mellékletek is. A Kazinczy-érmesek, az EDÜ-díjazottak, a Táncsics Biennálék versenyzői. A leggyakrabban lapozgatott rész feltehetőleg az iskola tanárainak - a jelenlegiek fényképpel és rövid életrajzzal szerepelnek - illetve az érettségizett diákoknak a közel 100 oldalon közzétett névsora lesz. Nem véletlenül, hiszen több családtag, ismerős vagy éppen mi magunk is jelen vagyunk a kötetben. (A szépszámu sajtóhibát, az ismétléseket és hiányokat az újabb kiadás remélhetőleg kigyomlálja!)

Örömmel fedeztük fel az 1997-es és az 1998-as érettségizettek között az egyházi általános tantervű osztályokat. Itt említhetjük meg nagy reménységünket is. Ahogy hosszú évek szorgalmas pedagógiai munkája nyomán az egykori gimnáziumi tanfolyamból életképes gimnázium lett, ugyanúgy bizakodunk abban, hogy az 1992-ben elindult, most pedig a szemünk láttára újjávarázsolt Evangélikus Általános Iskola és Gimnázium is nemes gyümölcsöket adó terebélyes fává növekszik.

A közel 600 oldalas kiadvány maradandó érték az iskolatörténet-írás műfajában, komoly tudományos teljesítmény. A kötet kiadását felvállalta a Táncsics Mihály Gimnázium és Szakközépiskola Igazgatósága Blahó János igazgató vezetésével, míg a nyomdai előkészítést a Fülöp Béla előző igazgató tulajdonában lévő Helios Kiadó és Oktatási Stúdió végezte el. A korszakos jelentőségű munka végleges megformálását lektorként segítette dr. Szabó Ferenc nyugalmazott megyei múzeumigazgató, a gimnázium egykori jeles diákja. A terjedelmes könyvet mindazoknak ajánljuk, akik valamilyen módon kötődnek a gimnáziumhoz, érdeklődnek Orosháza szellemi élete iránt, és erre a célra van 2.000 forintjuk. Mert ennyibe kerül a kötet.

Koszorús Oszkár

Hogyan éltem át július 4-ét?

Amikor még hetekkel felavatásom előtt mondtam valakinek, hogy július 4-re tervezzük, tervezik ezt az ünnepet, ifjú barátaim rögtön rávágta, hogy a Függetlenség Napja, a pár évvel ezelőtti mozifilmre utalva. Nos, számomra bizonyosan nem függetlenséget jelent mindaz, ami akkor történt, és ami akkor elkezdődött és ezt jó értelemben mondom. Tudtam, hogy ezek után még inkább tartozni fogok valahová, ezek után még inkább lesznek feladataim, ezek után még inkább otthon leszek valahol. Miért kellene teljes függetlenség? Az ember becsapja magát, ha erre vágyik.

Pedig nem indult jól az a bizonyos július 4-e. Mintha nem az én napot lett volna, semmi sem sikerült. Aztán jöttek sorra a vendégek, köszöntöttek, ajándékoztak. Örültem is, de sokkal inkább nyomasztott is. Mit éreztem? Hogy nem érdemlem mindezt. Magas nekem ez a megbízás, túl nagy megtiszteltetés. Legszívesebben elbújtam volna.

A lelkésszé szentelésemet megelőző időkben többször kérdezték, hogy nem lesz-e rossz „hazamenni”, az otthoni gyülekezetben kezdeni a szolgálatot. S az akkori gyülekezet, az áldáskívánások, mindaz a szeretet, amit aznap éreztem, azt mondatja velem, hogy nagyon jó itt kezdeni. Ugyanakkor nagy felelősség is, nagy feladat, és tudom, hogy egyedül kudarcot vallanék.

Mi volt a legemlékezetesebb? Az az óriási létszámú gyülekezet, amely jelen volt a templomban, és az a rengeteg ember, akinek úrvacsorát adhattam. Sem amikor vonultunk be a templomba, sem amikor már az oltár előtt álltunk, nem volt lélekjelenlétem körülézni, hogy ki mindenki van ott. Retorikai fordulat, hogy a „pillanat nagysága”, de itt helyénvaló.

S az úrvacsorai közösség... Ki mindenkivel találkozhattam Isten oltáránál, ki mindenkivel kapcsolt össze az a rövid mozzanat... Egykori iskolaigazgatótól a nagymama nevelte pöttöm kisgyerekekig, pedagógusok, családtagok, társak az ifiből, idősek, fiatalok; arcok. Zárkózott ember lévén számomra különösen sokat jelent mindez, ami nem szavakban, hanem inkább gesztusokban nyilvánul meg. Sokat jelent a tudat, hogy ennyi mindenkivel összetartozom, hogy idetartozom.

Nagy Ervin

Harangláb

*Harmat hullását hallani lehet,
Zajt csap minden sóhajtás, lehelet.
S halk selyemként suhannak az árnyak:
Olyan csönd van felénk így, vasárnap.*

*Hangyák a földön, fecskék az égen
Sütkéreznek délelőtti fényben.
Hallgat a por, a virág és a fa,
Ha megszólal a harangláb szava.*

*Száll, úszik, leng, mint ezüst pókfonál,
És észrevétlen szívembe talál.
És szívem is cseng, nem kong üresen:
A harang szava csodát tesz velem.*

*Levetek minden gondot, bánatot,
Sok elmúlt évem amit rám adott;
Érzem, a kéklő ég is rokonom,
S felé tárom barázdás homlokom.*

*Cseng a harang és halk visszhangot ver,
Megáll, tűnődik rajta az ember.
S mit temetve hordoz önmagába'
Föltámad a jó utáni vágya.*

*Eszébe jut: sok rossz szó, könny, bánat,
Amit vétett másoknak, önmagának.
Míg hallgatja a harangláb szavát:
Elgondolkodik, - szégyelli magát...*

*Kicsiny harangláb, magányos, árva
Csilingel a néma határba'
S felfigyel rá az otthon a család,
Lelkük szomszamosan issza dallamát.*

Bónus István
Kardoskút - Pusztaközpont - Barackos
1952

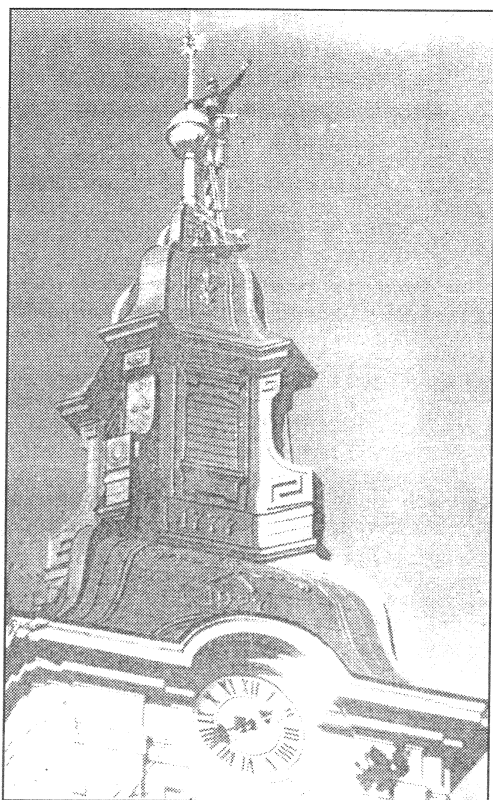
A Levéltár új kincsei

Az evangélikus egyház levéltárában, a közelmúltban végzett iratrendezés során, a templomtorony süvegének festését megörökítő fényképfelvételek kerültek elő.

Mint a mellékelt felvételen látható, a festést végző mester a csillag alatti gömb magasságában létrán állva, (nyilván a fotós kedvéért), karját a bizonytalan magasság felé lendíti. A szép nyári délutánon készült fényképről ennél többen nem is lehet tudni, mivel a képek hátlapján sem évszám, sem egyéb adat nem szerepel.

Ezért ezúton tisztelettel kérjük a felvétel készítőjét, vagy azokat a kedves olvasóinkat, akik a felvétel idejéről, vagy képen szereplő személy kilétéről felvilágosítással tudnak szolgálni, szíveskedjenek azt az evangélikus egyház hivatalába eljuttatni. Fáradozásukat előre is köszönettel fogadjuk.

- v -

Iskolatábor Bükkszentkereszten

Nagy várakozással készültünk a már hagyományosnak nevezhető iskolatáborba. 1997-ben Piliscsabán, 1998-ban Váralján, ezen a nyáron pedig Bükkszentkereszten töltöttünk el együtt néhány napot. 88 gyerek, 9 pedagógus, 3 kísérő - számokkal így lehet jellemezni az útnak induló kis csapatot.

A *diósgyőri vártól*, első megállónktól búcsúzva az alföldi, sík vidék látványához szokott szemek kezdtek egyre inkább kikerekedni. Isten teremtett világának számunkra ritka csodáit láttuk. Magas hegyek között, szűk utakon kanyarogtunk, oldalról „évig érő” fák, vélt és valós barlangbejáratok látszódtak, fehér sziklák meredeztek felettünk, alagutakon haladtunk át, kis patak futott le az erdőből, a képzelet pedig ki tudja, hogy mi mindent látott még...

Ilyen mesebeli utazás után érkeztünk el végül *Bükkszentkeresztre*, ahol örömmel foglaltuk el a kőházakat. Sajnos az időjárás inntől kezdve nemigen kedvezett nekünk, nagyon sokat esett, de ez nem akadályozott meg bennünket a tervek megvalósításába. A szomszédos *Lillafüreden* kétszer is jártunk; megnéztük a Szent István-barlangot, a Szinva-patakot, a Fátyol-vízesést, a Hámori tavat, kisvasúttal elmentünk *Garadnára* is. Az *egri városnézés* során a székesegyházban és a várban is idegenvezető segítségével néztünk körül.

Természetesen a túrázás sem maradt el. A körülbelül 590 m magasan fekvő táborunkból indultunk el 6 km hosszú túránkra. A zöld jelzés mentén elhaladtunk a Lófő-tisztás mellett, majd felkapaszkodtunk a 720 m magas *Kőlyuk-galya* nevű hegycsúcsra. Az innen elének táruló csodálatos panoráma, a távol és közel levő hegyek, a völgyben fekvő kis falu látványa kárpótolt bennünket a fáradságos útért, még a sáros cipőkért is.

A táborban töltött idő is jól telt. Beszélgetés, játék, labdarugó bajnokság, az őrangyalok „mesterkedései”, a Bükk élővilágáról szóló „különóra”, táborzáró totó tette színessé napjainkat. Közöttünk volt Nagy Ervin segédlelkész is, aki a reggeli és esti áhítatokat tartotta körünkben. Gitárral vezette az éneket és hirdette Isten igéjét.

És befejezésül álljon itt egy - önkényesen kiválasztott - gyerekvélemény: „Legjobban a vízesés, a túra és a kisvonat tetszett. Sok új baráttal ismerkedtem meg.” Mindannyian várjuk már a következő iskolatábort.

Lázárné Kilián Szilvia

Wass Albert Látható az Isten

*Fűben, virágban, dalban, fában,
születésben és elmúlásban,
mosolyban, könnyben, porban, kincsben,
ahol sötét van, ahol fény ég,
nincs oly magasság, nincs oly mélység,
amiben Ő benne nincsen.
Arasznyi életünk alatt
nincs egy csalóka pillanat,
mikor ne lenne látható az Isten.
De jaj annak, ki meglátására vak,
s szeme elé a fény korlátja nőtt.
Az csak olyankor látja őt,
mikor leszállni fél az álom:
Ítéletes, zivataros,
villám-világos éjszakákon.*

Gróf Czegei Wass Albert az erdélyi Mezőség Válaszút helységében 1908. január 8-án született. Válaszút falu a Kis-Szamos völgyében, Kolozsvártól észak-keletre van. 1792-1853. között Bánffy György főispánsága alatt itt tartották a DOBOKA megyei közgyűléseket. E kis faluban nevelkedett. Főnemesi születése ellenére különös szeretettel volt az egyszerű emberek között. A második világháború előtt a kolozsvári Ellenzék c. lap munkatársa és az Erdélyi Szépmíves Céh tagja. 1934-ben Baumgarten-díjjal ismerték el Farkas-verem c. írását. A háborúban huszártisztként vett részt és vezette katonáit a határon túlra, ahonnan nem volt visszatérése. Jó is, hogy nem jött vissza szülőföldjére, mert magyarsága miatt 1945-ben halálra ítélték.

Németországból 1952-ben ment az USA-ba. Ott 1956-ban megalakította az Amerikai Magyar Szépmíves Céh-et, hogy segítse a magyarság kultúráját. Célja az „összmagyarság kultúráját” szolgálni, hogy az óhazai és a világban kisebbségben, szétszórta élő magyarságot a szellem erejével összetartsa. Felmerül a kérdés, hogy az utóbbi időkig miért nem hallottunk róla, illetve írásairól. Ennek oka az, hogy a hivatalos közöny és hallgatás emelt köré csöndfalat. Nem volt szükség olyan íróra, aki azt írta: „Valahol szörnyű vihar lehetett... S a viharban egy nemzet elveszett..!” vagy, hogy a „hazaszeretet ott kezdődik, amikor egymást szeretik azok, akik egy hazában élnek”. Hitte, hogy előbb-utóbb a nemzet „kikapaszkdik még a bajból”.

1990 után is alig-alig oldódott a hallgatás róla. Csak 1997. június 26-án kapta vissza, sor sűrűség után az állampolgárságot.

A Püski Kiadó 1998-ban adta ki „A bujdosó imája” c. verseskötetét, melynek bevezető „Előhang”-ja a

Harangszó ez évi májusi számának első oldalán található.

Floridai otthonában, 1998. február 17-én, kilencven éves korában, önkézevel vetett véget életének. Hamvait hazahozták és Erdélyben, a Marosvásárhelytől északra lévő Marosvécs várkastélyának kertjében, a legendás Erdélyi Helikon irodalmi társaság „Helikon asztala” közvetlen közelében helyezték ideiglenes sírba. A temetésen csak kevesen vettek részt, mert a hivatalos temetést a román hatóságok nem engedélyezték. A várkastély Kemény János erdélyi fejedelem tulajdona volt, és a helikon asztalt Kós Károly tervezte. 1999. augusztus 7-én Marosvécs református templomának kriptájába helyezték végleges nyugalomba.

Dr. Kiss A. Sándor

Pajkos gyermekek a templomban

Lassan másfélszáz éve is lesz már annak, hogy „felsőbb helyen” szóba került az a köznépi szokás, hogy a még tanulókorban lévő gyermekeiket a szülők - helységünkben is - rendre elvonták a „tanulmányozástól és templomba járástól”, s ehelyett: „barmaik őrzésére használták őket”.

Ezek a pásztor-szabadsághoz szokott gyermekek azután, ha olykor mégis eljutottak a templomba, abban sem volt köszönet, mert ott nem tudtak a helyhez méltóan viselkedni. S hogy ez hosszú időn keresztül így lehetett, abból sejthető, hogy a gyermekek helytelen templomi viselkedéséről az ev. egyház jegyzőkönyveiben az 1870-es évektől egészen a századfordulóig, sőt még utána is előfordulnak panaszok, és a panaszok orvoslására tett intézkedések.

Az alábbiakban néhány ilyen korabeli esetet mutatunk be:

1872: „Az istentiszteletek alkalmával a gyermekek templomi rendetlenkedése oly gyakorivá vált, hogy ezen ügyek beható tárgyalását” a presbiteri gyűlésre hagyták. A rendetlenkedések megszüntetése érdekében a presbitériumtól a hívek: „körülményes intézkedést” vártak.

A várt intézkedés a szóban forgó év szeptemberére meg is született: „Az istentiszteletek alkalmával a templom bensejében történő rendetlenkedések

meggátolására, a rend és csend tekintetéből” a presbitérium az egyház gondnokát arra utasította, hogy a templom belsejében, s kívül pedig a torony melletti ajtóhoz egy-egy felügyelőt állítson. „Ezeknek kötelességükké tétetvén az istentiszteletken való rendes megjelenés, a rendre és csendre való felügyelést...”

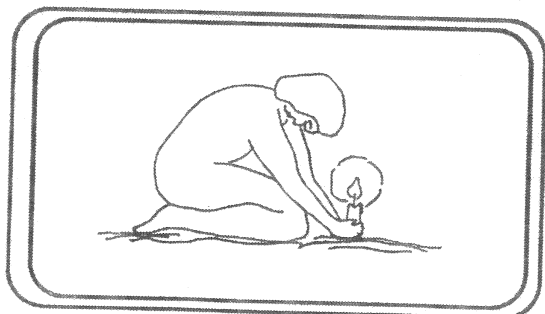
Egyéb dolgokat sem elhanyagolva, ugyancsak intézkedés történt a „templomi nagy léghuzam” megszüntetéséről, amelyet már eleink is, „az egészségre nézve felette veszedelmesnek” tartottak.

1890: - Ismét a pajkos gyermekek miatt -, hétköznapokon csak a keleti és déli ajtókat nyitották meg istentiszteletkor a hívek előtt. A fenti intézkedés nem bizonyult elég hatékonynak, mert alig egy hónap múlva azt hirdette a lelkész a szószékről, hogy: „A pajkos gyermekek botrányos futkosásának s lármájának megakadályozása végett az egyháztanács határozata alapján, hétköznapos istentiszteletek alkalmával a templomnak csak a déli fő ajtaja nyitattik fel.” (Ugyanez év decemberére készültek el a karzati feljárókra a rácsajtók is.)

1903: A közgyűlés egy már kialakult ülésrendet véglegesített, amikor kimondta: „Az iskolagyermekeknek a templomban való elhelyezésére nézve a leányok az oltár előtt, a fiúk az orgona két oldalán és a háta mögött foglalnak helyet. Figyelemmel arra, hogy a felnőttek a gyermekek új elhelyezése által szokott helyükről ki nem szoríttassanak.”

Lehet, ez az intézkedés jelentett fordulópontot a gyermeki pajkosság megfékezésében, hiszen a példabeszéd is azt tartja: „Tanítsd a gyermeket is az ő útjának módja szerint; még mikor megöregszik is, el nem távozik attól.” (Példabeszédek 22.6.)

Verasztó Antal

Balogh Örsé 1998.

Isten jelenléte és szeretete 80 évem alatt

5Móz 8,2 „... emlékezzél meg az egész útról, amelyen hordozott téged az Úr, a te Istened”.

Szeretném ezzel az igével kezdeni bizonyágtételemet. Hiszem, hogy Ő indította el életemet. Ő adott olyan családi légkört, benne sok áldást, igével való növekedést, ami lehetővé tette, hogy olyan legyek, amilyenek Ő szeretne látni.

A naponkénti bibliaolvasás és azok az alkalmak, amik lehetővé tették hitben való növekedésemet, nem maradtak gyümölcstelenek. Isten gondoskodott arról, hogy megmentő szeretete nyilvánvaló lehessen életemben. Ez kiválasztó szeretet volt. Minden egyes nap és alkalom előkészítette jövőm életemet. Az Ige által való figyelmeztetés: Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy. Ézs. 43,1.

Tudtam és hittem, hogy Istennek célja van életemmel. Többször figyelmeztetett konferenciái alkalmakon: Térj hozzám, bűnös gyermekem, hisz megváltottalak. Mentő szeretete utolért és döntöttem. Miután 1939-ben elvégeztem a szarvasi Evangélikus Tanítóképzőt, és négy évig tanítottam az orosházi evangélikus egyház iskoláiban, elindultam az Ő követésére. Hogy felkészülhessek a további szolgálatra, jelentkeztem Győrbe az ottani nővéreképzőbe, a diakonisszákhoz. Elindulásom napján kaptam a következő igét: Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket, hogy gyümölcsöt teremjete. Jn 15,16

Isten szeretete felkészített a feladatok elvégzésére. Gyülekezeti szeretetszolgálat, bibliaóra, istentisztelet tartása, ifjúsági munka, hittanórák, beteglátogatás, gondozás, szociális munka. Nagyon sokszor megtapasztaltam Isten segítségét. Csak akkor teljesedett ki életem, amikor át tudtam adni magamat Isten lelke vezetésének, aki erőt, világosságot, békét, csendet adott és megáldotta szolgálatomat. Olyan jó volt sokszor megtapasztalni, hogy Ő a hatalmas, a valaki és én a „senki”. 1955-ben jöttem haza. Ez a hosszú út sokszor rövidnek tűnt. Hogy még most is figyelhetek az igére és szolgálhatok a gyülekezetben, emberek között lehetek, Isten szeretetének bizonyosága. Hisz Ő az egyszülött Fiát, Jézus Krisztust áldozta fel a Golgotán énérttem.

Áldom és magasztalom az Ő nevét ezért a szeretetért. Kérem Istent, hogy még ezután is adjon erőt, hitet, reménységet, kitartást és naponkénti megbocsátó szeretetét, hogy ezzel tudjak még addig élni és szolgálni, amíg Ő akarja és eljuthassak szeretetéből az örökkévalóságba. Így legyen!

Tóth Lenke

„... a láthatók ideig valók,
a láthatatlanok pedig
örökkévalók.” 2Kor 4,18

Csendes főhajtás

A fáradt szeptemberi napsütés, a hűvösödő esték és csípős reggelek, az ősz kíméletlen hírnökei engem mindig számadásra, visszatekintésre készítetnek, mert úgy érzem, az esztendő a természet álomba merülésével ér véget igazán, s a téli álm csendjében már titkon születik az új.

Most is merengve suhannak végig gondolataim az elmúlt hónapok sok-sok élményén, eseményén, s ahogyan visszafelé haladok az időben, megpillantom Benkő Pali bátyám - mindnyájunk kedves Pali bácsija - jól ismert alakját. ...Közeledik, mosolyogva nyújtja kezét, szemében a megszokott, kamaszosan pajkos fény villan... összerезzenek... Igen, egy évvel ezelőtt mindennapi, természetes dolog volt az, ami ma már csak emlék. Emlékek hosszú sora.

Életútjának főbb állomásait legtöbbször ismerjük, tudjuk, hogy a második világháború idején, 22-23 éves ifjúként már bizonyosságát adta hősiességének, áldozatkészségének.

Feleségével, Bella Jolikával 1945 karácsonya óta élt példás, boldog házasságban. Életüket megnehezítette az a rendszer, melynek osztálytagozódásában a „nem kívánatos” oldalon vívták küzdelmüket a megélhetésért. Felnevelték és

szárnyra bocsátották két gyermeküket, megbecsülést és tiszteletet vívtak ki maguknak és családjuknak.

Ismerjük egyházközségünkben - majd egyidejűleg egyházmegyénkben is - felügyelőként, odaadó hűséggel végzett tevékenységét és a zsinat munkájában vállalt felelősségteljes feladatának maradéktalan teljesítését.

Mindezek csupán száraz tények. Sokat mondanak, mégis száználmasan keveset mutatnak meg abból a megfoghatatlan és szavakkal ki nem mondható lényegből, ami egy ember lényét, személyiségét jelenti, amitől valaki az, aki és olyan, amilyennek ismerjük, becsüljük, szeretjük, amilyennek emlékeinkben is megőrizzük.

Milyen is volt vitéz Benkő Pál, a mi kedves felügyelőnk?

Mindenre odafigyelő, gondos és fáradhatatlan munkatársa mind a lelkészeknek, mind az egyházmegye esperesének; ügyes-bajos dolgaink alapos ismerője, minden megoldások kulcsa. Hogy mennyire, azt azóta tudjuk legjobban, amióta nincs közöttünk. Amióta hiányát érezzük.

Mégis, legfontosabb jellemzőjének hitét tekinthetjük. Ez a hit vezette át az élet minden nehézségén, megpróbáltatásán.

Kedvesen beszélt arról, hogy ő tulajdonképpen többször is ünnepelheti születésnapját, mert nemegyszer volt egészen közel a halálhoz, a lezuhant repülőgépből súlyosan megégve, egy önhibáján kívüli közúti balesetből összetörve került ki, s mindkét esetben hosszú hónapokig tartott a gyógyulás, de talpra állt. Később alattomosan támadó betegség kezdte ki szervezetét, de Istentől kapott lelki ereje, tenni akarása győzött. A munka éltette...

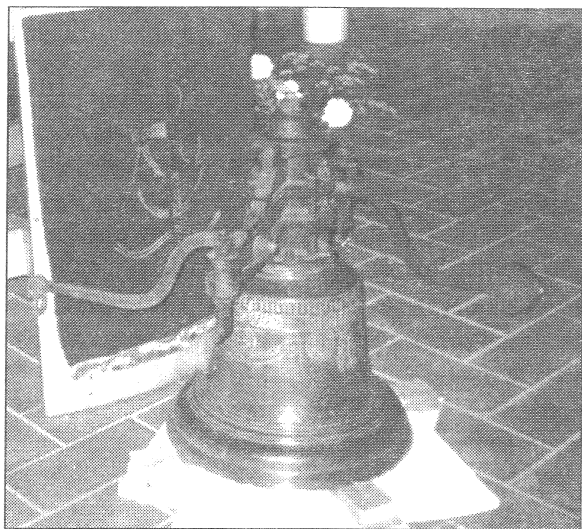
Tevékeny, tartalmas életét hirtelen zárta le a megfáradt, de pihenni nem akaró szív utolsó dobbanása.

A veszteség fáj, különösen annak, aki hűségese társát veszítette el. Gyarló emberi szavak vigaszt nem nyújthatnak gyászában, de Isten akaratában megnyugodva hinnünk és tudnunk kell, hogy életünk és halálunk az Ő kezében van, tudta nélkül hajunk szála sem görbülhet és amit tesz, mind javunkra van.

Vitéz Benkő Pálra csendes főhajtással és a feltámadás reménységével emlékezünk.

Fürst Enikő

Zombai harangok

Milyen természetes már, hogy templomunkban ott áll a Zombáról hozott harang, hogy körülötte vasárnapról vasárnapra fellobbannak a gyertyák lángjai, emlékeztetve az eltávozottakra és mindig újból emlékeztetve városunk alapítóinak állhatatosságára!

Egy idő óta másik „zombai” harangról is beszélhetünk, arról a „kis” harangról, ami sokáig „Csipkerózsika-álmát” aludta a templom elrejtett zugában, most pedig már Zombán hívogatja evangélikus testvéreinket Isten házába. Pütkösd közeledtével kedves meghívás érkezett Zombáról: a templom felszentelésnek 5 éves évfordulójára készültek, s amint annak idején a templom birtokba vételekor, most is meg kívánták osztani örömlükét az orosházi gyülekezettel.

Bár ezúttal népes csoporttal nem tudtunk útra kelni, a meghívást természetesen elfogadtuk és egy kis küldöttség készült a látogatásra. Megfelelő ajándékon tanakodva jött a gondolat, hogy - miután a zombai templomból még hiányzik egy szép hangú, „igazi” harang - méltóbb helyre nem is kerülhetne a mi árva harangunk, mint Zombára. Az örömteli fogadtatás igazolta elgondolásunkat.

Az úrvacsorás istentiszteleten, a népes gyülekezetben ott volt a település polgármestere is, feleségével, s sokan a szomszéd településekről. A gyülekezetet most gondozó Johann Gyula szekszárdi lelkész szolgálata mellett vendégként Hafenscher Károly, a „templomépítő” lelkész hirdette isten igéjét, ApCsel 10,34 alapján. Ribár János esperes szép köszöntő szavakkal kísérte az ajándékot.

A befejező közgyűlésen Pintér György felügyelő idézte fel a múltat. Fúvós muzsika zárta az ünneplést, Johann Gyula vezetésével a szekszárdi fiatalok játékában gyönyörködhattunk.

Vendéglátóink a közös ünnepi ebéd után körbevittek minket a településen, jogos büszkeséggel mutatták meg mindazt a sok szépet, amit szorgos kezek munkája hozott létre.

Szeretettel őrizzük látogatásunk emlékét.

FE

Krónika

Események 1999. pütkösdtől augusztus végéig

Pütkösd vasárnap (május 23.)

Orgonaszentelés

Elavult régi orgonájuk helyett szép hangú elektromos hangszert vásároltak a csabacsüdiek. A felszentelést ünnepi istentisztelet keretében, Láng Pál gyülekezeti segédlelkész mellett Ribár János esperes végezte. A szép alkalom szeretetvendégséggel zárult.

Pütkösd hétfő (május 24.)

Látogatás Zombán, a templomszentelés 5 éves évfordulójának ünnepén. A szép eseményről külön összefoglalót adunk.

Június 12.

Paks: regionális csendesnap

Az emlékezetes országos evangélikus találkozó színhelyén most ökumenikus csendesnapra gyűltek össze a történelmi felekezetek képviselői, elsősorban a közelebbi környékről, de - a kedves hívásnak eleget téve - Skorka Katalin segédlelkészünkkel együtt négyen részt vettünk a tartalmas, szép alkalmon.

Június 13.

Hangverseny a templomban: Ella István és családja

A művészcsalád - amint ezt tőlük már megszoktuk - értékes, lélekemelő percekkel ajándékozta meg mindazokat, akik ezen az estén eljöttek templomunkba.

Július 2-4.

Országos Evangélikus Találkozó Csömörön

Bár a gyülekezetünket érintő események között a bőség zavarával kellett szembenéznünk, mégis több mint harmincan szálltunk buszba, hogy részt vehessünk a találkozón. Megérte, még annak is, aki - mint a krónikás - nem tudott végig maradni.

Július 4.

Lelkészavatás

Hosszú idő után ismét, s most egyszerre mindjárt két orosházi fiatalembert indíthatott el a lelkesi szolgálat útjára D. Dr. Harmati Béla püspök, Dr. Cserhádi Sándor teológiai professzor és Ribár János esperes. Az egész gyülekezet szívből, szeretettel ünnepelt.

Július 11.

Nagy Ervin beiktatása a segédlelkései szolgálatba.

Édesapánk - nagyapja - „örökébe” lépve Isten áldása legyen életén.

Július 11-től 24-ig

Kántorképző tanfolyam

Szell Éva vezetésével 19 lelkes, kedves fiatal résztvevővel, a már megszokott szép rendben telt el a két hét. Az első hét vendéglelkésze Baranka György volt, a második héten Blatniczky János. A szokásos „félidei” zenés áhitaton Finta Gergely orgonált és a kántorképző

énekkara bizonyította a szorgalmas tanulás eredményét. Bibliaversennyel fejeződött be a tanfolyam. Itt mondunk köszönetet mindazoknak, akik segítettek a reggelik és vacsorák elkészítésében, akik bármivel hozzájárultak a tanfolyam zavartalan munkájához szükséges feltételek megteremtéséhez.

Augusztus 1.

Hálaadás egy lekészpályáért.

50 éve avatták lelkésszé Orosházán Brebovszky Gyulát.

Augusztus 28.

A tele padosorok tanúsították, hogy gyülekezetünk szeretete vette körül Nagy Ervin segédlelkészt és Bácskai Zsuzsanna teológiai hallgatót, amikor templomunk oltára előtt Ribár János esperes áldotta meg házassági esküjüket, az általuk választott zsoltárverssel: „Ne nekünk, Uram, ne nekünk, hanem a te nevednek szerezz dicsőséget szeretetedért és hűségédért”

Augusztus 29.

Az Evangélikus Általános Iskola és Gimnázium évnyitó istentisztelete.

Ismét elkezdődött egy munkás, ám ígéretes időszak.

További utunkat kezdjük el Isten nevében!

Összeállította: F.E.

Ami nem igaz, az nem igaz

Sanda és érthetetlen kijelentést terjesztenek egyesek: „botránypolitizálást folytat a kormány.” Egy egészen lapos szellemiségre valló primitív nyelvi látványosság is napvilágot látott: „Orbán-Torgyán-botrány-kormány” - formulával. Ami nem igaz, az nem igaz.

Ami igaz, az viszont igaz. Botrányok tényleg vannak, csak éppen az a helyzet, hogy eredetük az előző kormányzati ciklusok időszakára datálódik. Igen csak elhíresült a Postabank VIP-listás ügye. De ne engedjük feledni a többi korrupciót, csalást sem, amelyről egy lista áll a rendelkezésünkre adatokkal és nevekkkel, amit korábban a Vasárnapi Újság című rádióműsorból hallhattunk. Ezek közül a különös fogalommal lett Tocsik név kiemelkedő, de számos nevet idézhethetünk fel.

A botrányok nem ezzel a kormánnyal függnek össze. Mert aligha ez a kormány a felelős a szakszervezeti üdülő megvételéért, a VIP-listás segélyakcióért, és hasonlókért. Más! Csak feltűnt, hogy nem robbantak az árak, eddig nem emelkedtek az energia (gáz, áram) árai, nem szaladt el az infláció, támogatják a gyermekes családokat, mert visszaállították a GYES-t, a gyermekesek nagy adókedvezményben részesültek, továbbá most egyetlen kórház sem szüntette meg és nagyon nagy erőfeszítéssel támogatják a katasztrófasújtotta területeket, lakóikat.

Természetesen ennek a kormánynak is vannak hibái: még mindig várjuk azt a fehér könyvet, amit a miniszterelnök

ígért meg még elnöki várományosként, hogy felméri, és közzé teszik a rabló-privatizáció igaz történetét (hová tűnt el annyi ezermilliárd forint, miért kellett fillérekért eladni a magyar energiaszektort stb.)

Azt mindenképpen tisztességesnek tarthatjuk, hogy a nagyobbik kormánypárt tagjai legkisebb vétségét, hibáját is keményen bünteti, mert nem akar megengedni semmiféle visszaélést, korrupciót, csalást, amihez az elmúlt években annyira hozzászokhattunk, hogy egyesek már megértéssel kezelték. A sikkasztás, lopás, csalás mindig bűn, még akkor is, ha hozzá törvényi alapot lehet utólag rendelni.

Ha valahol botrányok tömege, sorozata, láncreakciója keletkezett, akkor az nem az elmúlt egy esztendő. Ami nem igaz, az nem igaz, De ami igaz, az igaz.

áRoS

Közérdekű információk, hírek

Ezek a sorok a tájékoztatás célját szolgálják, szeretettel kérjük azokat a kedves olvasókat, akiket érdekel gyülekezetünk élete, alkalmain tartalma és időpontja, figyelmesen olvassák el ezt a részt is.

Léleképítő, ígéretes külön kiemelt alkalmaink az ősz folyamán, amelyekre egyúttal most előre is szeretettel invitálunk mindenkit.

1. Szeptember 26-án, vasárnap 17 órai kezdettel HORVÁTH MARIANN magán énekszakos egyetemi hallgató művészi pályára készülő testvérünk tartja énekestjét a templomunkban „**Az Isten él!**” címmel. Nagyon szép darabokból válogatta műsorát. Orgonán kísér Nánai Mária orgonaszakos tanuló.

A vasárnap esti koncert műsora:

J.S.Bach: „Bereite dich Jesu” - ária a Karácsonyi Oratóriumból

J.S.Bach: „Reménységem”

J.S.Bach: „Drága Jézus”

J.S.Bach: „Et exultavit” - ária a Magnificatból.

J.S.Bach: h-moll preludium és fuga

J.S.Bach: Stabat Mater - három ária

Dubios: D-dúr toccata és fuga

Franck: Paus Angelicus

J.S.Bach: „Az Isten él”

Nagy szeretettel hívunk és várunk minden kedves érdeklődőt!!!

2. Október 10-én vasárnap délelőtt és délután köztünk szolgáló vendégeink lesznek. A délelőtt 10-kor kezdődő istentiszteleten ígét hirdet Jankó Béla lelkipásztor, délután 15 órai kezdettel pedig **SZERETETVENDÉGSÉG**, ahol előadással, igével szolgálnak Jankó Béláné ref. lelkipásztor, valamint Jankó Katalin, a Püspöki Hivatal irodavezetője.

3. Október 17-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel **ÜNNEPI ISTENTISZTELET** abból az alkalmából,

hogy elkészült evangélikus általános iskolánk és gimnáziumunk épületének külső és belső felújítása, tatarozása.

Igehirdető vendégünk D. Dr. HARMATI BÉLA püspök-elnök. Istennek vagyunk hálásak, hogy módunk nyílt erre a nagy lépésre, hogy mintegy 35 millió forint értékben felújíthattuk iskolánk épületét. Külön örömről, hogy egy új főbejáratot készíthettünk, amely egyben arculatot ad az iskolának.

4. **Október 21-24. között** tartjuk a hagyományos, és a reformáció ünnepét előkészítő **őszi sorozatunkat**, amelynek vendég-igehirdetője **WELTLER REZSÓ lelkész**, a győri Evangélikus Szeretothon igazgató-lelkésze. A sorozat október 21-én, csütörtök este 17 órakor kezdődik, és pénteken, szombaton esténként 17 órakor folytatódik, valamint október 24-én, vasárnap délelőtt fejeződik be az Úr szent vacsorájának ünneplésével.

5. **Október 31. vasárnap** a **REFORMÁCIÓ ÜNNEPE!** Délelőtt 10 órai kezdettel hálaadó ünnepi istentisztelet a reformáció tiszteletére és emlékére. 17 órai kezdettel pedig emlékműsor az **OROSHÁZI FÚVÓSOK** közreműködésével.

6. **TEMETŐI ISTENTISZTELETEKET** természetesen ebben az esztendőben is tartunk mind a két temetőnkben (Alvégi, Felvégi temető). Egyelőre nem tudjuk, hogy melyik napra tegyük a temetői istentiszteleteket. Idén a november 1. hétfőre esik. Tarthatjuk vasárnap is, de az ebben az esztendőben a reformáció ünnepe.

GYÜLEKEZETI ALKALMAINK

Ezek tehát a közvetlenül reánk váró őszi események, alkalmak, amelyekre szeretettel hívunk mindenkit, és természetesen várunk is. Felhívjuk a testvérek szíves figyelmét arra is, hogy ezek lesznek a kiemelt események, de ugyanebben az időben is megtartjuk gyülekezetünk minden alkalmát:

Minden kedden és pénteken reggel 8 órai kezdettel reggeli áhítat.

Minden csütörtökön este 18 illetve október 1-től 17 órakor istentisztelet és utána testvéri beszélgetés és közös imádság. Ezek a közös beszélgetések lehetőséget szeretnének bárkinek nyújtani a testvéri közösség megélésére.

Minden vasárnap délelőtt 10-kor, este 18 illetve október 1-től 17 órai kezdettel istentisztelet.

Minden pénteken 17 órai kezdettel un. TEVE ifjúság (tizenévesek), és minden szombaton este 19 órai kezdettel un. felnőtt ifjúság alkalmait tartjuk a gyülekezeti termünkben.

ALKALMAINKRA SZERETETTEL HÍVUNK MINDENKIT!

HÍVOGATÁSUNK NYOMATÉKOS OKA, HOGY ÍGY TALÁLKOZHATUNK AZ ÉLET URÁVAL, JÉZUS KRISZTUSSAL ÉS ÍGY ISMERHETJÜK MEG ÉLETÜNK IGAZI RENDELTESET.

Nagyon fontos mindenkinek elgondolkodnia azon, hogy földi életünknek van egy örök célja, rendeltetése. Életbevágóan, sőt örökéletbe-vágóan fontos találkozni

ebben az életben Isten igéjével, hívásával, egyházával, és még fontosabb szívünkbe fogadni ezeket az életmentő dolgokat.

EZ TÖRTÉNT

Az 1999-es nyár egyik legkiemelkedőbb eseménye volt július 4-e, amikor vasárnap délután 4 órai kezdettel avatta lelkészgyülekezetünk ősi templomában D. Dr. Harmati Béla püspök azt a két fiatal testvérünket, Lázár Zsoltot és Nagy Ervint, akik innen indultak a teológiai tanulmányaikra, illetve most a lelkészi szolgálatba. Szép látvány volt az együtt örvendező és Istent magasztaló nagy gyülekezet. Öröm volt átélni, hogy Isten bármilyen történelmi körülmények között is megtartja Egyházát, és mindig új szolgatársakat küld az evangélium hirdetésére.

Lázár Zsolt segédlelkész a kerület püspöke Szarvasra küldte ki szolgálatra, amit a család tagjai nagy örömmel vettek tudomásul, egyrészt Szarvas miatt, másrészt a közelség miatt. Nagy Ervin segédlelkész pedig Orosházán kezdte meg szolgálatát, és így a sokak által ismert és szeretett nagyapa, Fürst Ervin lelkész nyomaiba léphetett. Mindkét fiatal testvérünk életére és családjára Isten áldását kérjük.

Augusztus 1-én, vasárnap este 18 órai kezdettel Brebovszky Gyula ny. ev. lelkész tartott hálaadó istentiszteletet abból az alkalomból, hogy éppen 50 esztendővel ezelőtt ebből a templomból indult a lelkészi szolgálatra. Fél évszázadon tapasztalhatta meg Isten olykor megpróbáló, de mindenkor megtartó hűségét.

Július 11-én, vasárnap esti istentisztelettel kezdődően idén is sor került a már hagyományossá vált Kántorképző tanfolyamra, amely két hétig, azaz július 25-ig tartott. Most is szép és áldott alkalom volt. A tanfolyam fő szervezői Széll Éva, a gyülekezet egykori kántora, és Fürst Enikő, gyülekezetünk munkatársa voltak.

ELŐZETES NAGYON FONTOS

MILLENNIUM - remélhetőleg sokak számára világossá válik, hogy nagyon nagy jelentőségű ünnepi sorozatra készülünk a következő több mint másfél esztendőben. 2000. január 1-től 2001. augusztus 20-ig MILLENNIUMI ÜNNEPSÉGRE kerül sor. Kettős tartalmát azért is szükséges figyelembe vennünk, mert méltóképpen csak a tartalom ismeretében lehet ünnepelni. Isten óvjon bennünket attól, hogy silány és olcsó sörös rendezvényé alacsonyítsuk azokat az alkalmakat, amelyek a világtörténelem és a magyar történelem legszentebb és legfontosabb eseményei közé tartoznak.

1. Ünneplésünk egyik nagyon fontos oka, hogy 2000 éves a keresztyénség.

2. Másik oka pedig, hogy Szent István megkoronázása 1000 esztendővel ezelőtt történt.

Egyházi és nemzeti érdekünk, hogy méltóképpen ünnepeljük meg tehát mind a két jeles, kiemelkedő alkalmat, ezért ennek érdekében gyülekezetünkben

lesznek olyan alkalmak az elkövetkező másfél évben, amelyek ezekkel a témákkal foglalkoznak a felvilágosítás, a tanítás szándékával. Múltunk nem ismerete nagy bűn, és jelenünket, de még inkább a jövőnket veszélyezteti.

Örömmel és Isten iránti hálával vesszük tudomásul, hogy jelenlegi kormányunk illetékes hivatala - Nemeskürty István tanár úr személyében - olyan millenniumi kormánybiztost jelölt ki, aki mindig is hű keresztyénségre és hű magyarságra tanított. Egyúttal örömmel látjuk kormányunk tiszteletre méltó nyitottságát egyházainkkal és elkötelezettségét a magyarsággal szemben.

Most lenne itt az ideje annak, hogy minél többen ráébredjenek arra, hogy milyen szellemi töltést jelent mind a két hatalmas történelmi esemény. Az első annak az alkalma, hogy immáron 2000 évvel ezelőtt eljött a Megváltó ebbe a világa, hogy magára vegye bűneinket, és aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. A második pedig annak az alkalma, hogy a magyarság véglegesen elkötelezte magát a keresztyénség mellett azért, hogy Szent István felismerte, a népet, a nemzetet egyedül csak a keresztyénség mentheti meg.

Ezzel ma is szembesülnünk kell. Nemzetünk, népünk évtizedek óta, párhuzamosan hitének veszítésével egyre jobban pusztul. Nemcsak létszámában fogyatkozik rohamosan, de lelkében is egyre nagyobb kárt vall, egyre-másra lehet tapasztalni nagyon elszomorító jeleit a szellemi, lelki, erkölcsi leépülésnek. Most, az idő folyamában Istentől csodálatos alkalmat és lehetőséget kaptunk arra, hogy mindent megtegyünk ennek a szegény és nagyon fogyó, egyre jobban erőtlenedő nemzetnek érdekében, hogy újra legyen tartása.

Kérjük, hogy öltöztessük lelkünket ünneplőbe együtt!

Teljesen megújult az iskolánk épülete légpuska tűzben

Már az előzetesben is jeleztük, hogy október 17-én vasárnap délelőtt szép istentiszteletre készülünk, amikor D. Dr. Harmati Béla püspök ígehirdetéssel szolgál közöttünk, és megújult iskolánk épületét áldással felszenteli.

Örömmel vettük, hogy nagyon sokan gratuláltak, dicsérettel szóltak a végső eredményről, az új bejáratról, a külső vakolatról, az udvar felőli bejárat teljes felújításáról. Az épületen belül is jelentős átalakítások történtek, hiszen a folyosói szekrényeket is ki kellett cserélni, mert régiek és elavultak voltak. Mondható - Istennek hála -, hogy teljes külső és belső megújulás történt.

A meglehetősen nagy épület tatarozását rövid időn belül kellett végrehajtani, a tanév befejezésétől kezdve (június közepe) a tanév kezdetéig, amely közismerten szeptember 1. Tehát szűk 2 hónap állt a Vállalkozó, NAGY ISTVÁN rendelkezésére, akinek ebben az értelemben kellett megszerveznie munkacsapatát. Az egyik legnagyobb munka az összes ablak kicserélése volt.

Annak érdekében, hogy minél jobban haladjanak a munkák, a késő estéket is ki kellett használni. Ez sajnálatos zajjal járt, amit természetesen a mi egyházi iskolánk esetében nem lehetett eltűrni. Rendőrséghez feljelentés ment, és a rend őrei törvényesen jártak el, amikor hazaküldték a munkásokat a csendrendelet értelmében. Igaz, más iskolánál is folytak éjszakai

munkálatok, de az ottani lakók nem voltak ennyire érzékenyek.

Az iskolánkban estig dolgozó munkások pedig arról is beszámoltak, hogy légpuskával többször is rájuk lőttek. Hallották a becsapódásokat és érezték a mellettük elszivő légpuska lövedéket. Az is eléggé groteszk volt, amikor pár hónappal ezelőtt a Békés megyei Rendőrkapitányság rendezett iskolánk udvarán ún. közlekedési versenyt a békés megyei fiatalok számára, és ugyancsak feljelentettek bennünket. Ez a verseny egyébként már a megyei döntő volt, tehát már a legjobbak versenyeztek egymással.

Meglepett és megdöbbenett bennünket ez a gyűlölet. Rendkívül sajnáljuk azokat, akik ennyire tudnak gyűlölni. A gyűlölet a boldogtalanság ikertestvére. De nagy örömmel, tapasztaltuk hogy nagyon sokat szóltak a megújult épületről szeretettel, elismeréssel és dicsérettel.

A temetők siralmas állapotáról

Gyakorta érkeznek hozzánk panaszok a temetők állapota miatt. Igyekszünk minden esetben eleget tenni a panaszosoknak, de nem minden esetben jogosak a panaszok. Ezért most újra és sokadszorra leírjuk, melyek azok a kötelességek, amelyek a törvények értelmében a fenntartóra, a tulajdonosra hárulnak:

1./ Biztosítani kell a **temető útjain** a fű vágását, hogy közlekedni lehessen. Ez azonban csak az utakra vonatkozik, de a sírhelyekre nem. A sírhelyeket és közvetlen környéküket a sírhelyek tulajdonosai tartják vagy nem tartják rendben. Érthetetlen, hogy sokan az elhanyagolt sírokat is a fenntartón kéri számon. A sírok állapotáért a temető fenntartója nem felelős

2./ A **kijelölt szemétkerakó** helyről köteles a tulajdonos az elfonnyadt virágokat, koszorúkat és a temetőben keletkezett szemetet elszállítani. Hangsúlyos, hogy a tulajdonos temetőfenntartó a **kijelölt helyekről** köteles a szemetet elszállítani. Tragikus, hogy többen is vannak olyanok akik a szemetet a szomszéd sírjára dobják, vagy önkényesen teszik le valahol.

A temető rendje nagyon nagy mértékben függ a sírhely tulajdonosoktól. Ha az utak járhatatlanok, mert benőtte a gaz, azért a temető fenntartója a felelős, Ha a szemetet nem szállítják el időben a kijelölt helyekről, szintén a fenntartó a felelős. **De az elhanyagolt sírokkal a fenntartó nem tud mit kezdeni, mert senki helyett sem ápolhatjuk a sírját.** Nem is egyszer megtörtént az a kellemetlenség, hogy az évek óta gondozatlan sírhely értékesítésre került és közvetlenül utána megjelent a tulajdonos, aki jogosnak mondott tulajdonát követelte vissza.

Ezzel a pár sorral is szeretnénk köztudottá tenni, hogy vannak kötelességei a fenntartónak (az utak, a szemétszállítás), de vannak kötelességei a sírhelyek tulajdonosainak is. A temetők siralmas állapotát nagy mértékben meghatározza a gondozatlan sírok tömege.

De bármikor panaszja van valakinek, akkor azt tegye meg: Lelkeszi Hivatal, Thék E. u. 2. Naponta 9-12 óra között.

Összeállította a Szerkesztő:
Ribár János

GYÜLEKEZETI HÍREK

Összeállította: Pleskó Józsefné

KERESZTELÉS

Agócs Ferenc és Csaba Katalin leánya:	DZSENIFFER	1999. május 23.
Szaszko József és Ordó Judit leánya:	SZABINA	1999. május 23.
Turák Róbert és Szénási Ibolya fia:	RÓBERT	1999. június 26.
Varga András és Ravasz Tünde leánya:	LAURA NÓRA	1999. július 4.
Kishonti Pál és Fekete Irén fia:	PÁL	1999. július 4.
Dr. Szabó Előd Zala és Dr. Balog Edina fia:	GERGELY KOPPÁNY	1999. július 10.
Jámborcsik Attila és Szűcs Edit fia:	MÁTÉ ATTILA	1999. július 10.
Lévai Attila és Gyurjancsik Andrea leánya:	RÉKA	1999. július 18.
Lalik Tibor és Baricsa Henriett leánya:	NÓRA KINGA	1999. július 18.
Szabó Sándor és Kovács Erzsébet leánya:	EDINA	1999. július 25.
Szemenyei Zoltán és Lőrincz Ella fia:	ZOLTÁN FERENC	1999. augusztus 8.
Virág István és Temesi Anita fia:	SZILÁRD	1999. augusztus 20.
Varga László és Draveczi Ildikó fia:	BALÁZS	1999. augusztus 21.
Molnár Sándor és Szemenyei Szilvia Mária fia:	SZABOLCS SÁNDOR	1999. augusztus 22.
Szemenyei Ferenc és Mórocz Mónika Andrea fia:	FERENC DÁNIEL	1999. augusztus 22.
Bujáki Sándor és Szendi Horváth Rozália leánya:	GABRIELLA	1999. augusztus 22.
Tóth Imre és Szalók Edit fia:	KRISZTIÁN	1999. szeptember 5.
Tarkó Lajos és Harmati Gyöngyi leánya:	KRISZTINA	1999. szeptember 5.
Németh András és Hegedűs Katalin leánya:	SÁRA	1999. szeptember 5.

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN ÉS CSALÁDJUKON!

HÁZASSÁGKÖTÉSEK

Gyurik István és Szabó Klára 1999. május 22-én kötöttek házasságot
 Király Márton és Antal Zsuzsanna 1999. május 22-én kötöttek házasságot
 Kiss László és Czinkóczi Szilvia 1999. június 12-én kötöttek házasságot
 Vékony Bálint és Gera Laura 1999. június 26-án kötöttek házasságot
 Denholm Fraser és Gulyás Éva 1999. június 26-án kötöttek házasságot
 Mecséry Lajos és Szilágyi Hedvig 1999. augusztus 7-én kötöttek házasságot
 Németh Zoltán és Molnár Szilvia Tünde 1999. augusztus 7-én kötöttek házasságot
 Dr. Dimák Sándor és Dr. Pohánka Tünde 1999. augusztus 14-én kötöttek házasságot
 Nagy Ervin és Bácskai Zsuzsanna 1999. augusztus 28-án kötöttek házasságot

ISTEN VEZESSE ÉS IRÁNYÍTSA ŐKET ÉLETÚTJUKON ÉS SEGÍTSEN MEGTARTANI FOGADALMUKAT!

TEMETÉSEK

1999. május 13-tól 1999. szeptember 6-ig

Berta Józsefné(Györgyi Irén 78), özv. Szalai Imréné(Keresztes Margit 80), Csmela József(79), Mihucz Józsefné(Szvitán Magdolna 36), Dér Ferenc(64), Huszár Zoltánné(Tóth Éva 84), Zsarkó Lászlóné(Paczuk Mária 85), Seebauer Béláné(Héjjas Éva 70), özv.Csiszár Mihályné(Balogh Jusztina 88), Lichtenstein Józsefné(Madarász Julianna 95), Mecséry István(88), Kurai Józsefné(Kiss Julianna 88), Szilasi Ferencné(Varga Magdolna 66), Nagy Nagyzezsda(42), özv.Hajdú Mihályné(Mrva Mária 78), Király Márton(73), Mulyán Jánosné(Bor Rozália 95), Nagy Gyevi Melinda(8), Bors Ferenc(86), Tálosi Lászlóné(Csiszár Magdolna 74), Dékány József(79), Pataki Jánosné(Kiss Judit 88), Sonkolyos István Kardoskut(73), B.Kovács Jánosné(Csepregi Róza 99), Dr.Gulyás Mihály(77), Kovács Lászlóné(Tóth Benedek Lenke 58), Dénes Antalné(Szemenyei Erzsébet 92), Soós Antal Sándor(58), Pusztai Mihályné(Rajki Irén Magdolna 45), Horváth Sándor(87), Lencse Bálintné(Borbás Lidia 72), Fazekas Bálint(77), Raffai Pálné(Zalai Julianna Margit 68), Mocsári György(49), özv.Gulyás Szabó Istvánné(Juhász Erzsébet 77), Bányai

Imréné(Toronyi Éva 53), özv. Dékán Jánosné(Vékony Mária 86), Szabó Károlyné(Löwei Irén 57), Csepregi Imre(67), Várhelyi Mihályné(Csurgó Mária 80), Kizur István(72)

„A VILÁG ELMŰLIK... DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT CSELEKSZI, MEGMARAD ÖRÖKKÉ”
(I.Jn.2,17)

Harangszó ujságunkra a következő testvérek adakoztak

1999. május 13-tól 1999. szeptember 6-ig

özv.Kalmár Pálné	1.000
Benki Istvánné Salgótarján	300
Barna Imréné	500
Keller Józsefné	500
Csiszár Mihályné	1.000
Barna Béláné Kardoskut	500
Szikora József	1.000
Helesfai Miklósné	1.000
Csákó Gyuláné Budapest	1.000
Barta Imréné	500
Bakk Sándorné	1.000
Csomor Ferencné	1.000
Pleskó Pál	2.000
Csmela Józsefné	1.000
Dominkó Sándorné	2.000
Macher Lajosné	1.000
Brebovszky Gyula Budapest	2.000
Benki Pálné	1.000
Musztafa Szulimán	3.000
Horváth Ferenc	200
Tarsoly Lászlóné	1.000
Tóth György	1.000
Szász Antal	500
Vidovenyecz Pálné	800
Bérczes Elemér és neje	2.000
Szula János	1.000
Tóth Lenke	1.000
Kunszeri Miklósné Kiskunhalas	1.000
Csepregi Antalné	500
Balogh Sándorné	500
Soós Tiborné	1.000
Szász János	1.000
Vági Lászlóné Nagymágocs	1.000
Baki Béláné	1.000
Dr.Kiss A. Sándor Szeged	3.000
Jámbor Rudolf	600
Jankó Lajosné	1.000
özv.Tömböly Jánosné és családja	2.000
Kardoskuti gyülekezet	1.000
Gombkötő Mihály	500
Borsi Ferencné	500
Név nélk. de Istennél tudvalévő adományok	3.000

KÖSZÖNJÜK! ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN AZ ADAKOZÓKON!

Amikor az álom valósággá válik

Krisztus mondja: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.”

(Máté 11,28)

Máté evangéliumának ezzel a versével indítom írásomat, teszem ezt azért, mert azokhoz szólok, akik az életúton megfáradtak és akiknek terheit könnyíteni felvállaljuk.

Bizonyára többen értesültek róla, hogy gyülekezetünkben diakóniai csoport működik Tóth Lenke néni vezetésével. Évek óta azon igyekszünk, hogy enyhítsünk az egyedül maradt hittestvérek gondjain. Felkeressük őket, elbeszélgetünk velük. Sajnálatos tény, hogy egyre ritkábban jutunk el, s így azt érzik, nem törődünk velük eléggé. Ennek oka, hogy a csoport tagjai is részben már az idősebb generációhoz tartoznak, és így nehézségeket jelent a távolabb lakók felkeresése.

A diakóniai csoport tagjai közül minden évben többen részt vesznek a gyenesdiási diakóniai konferencián. Figyelemmel kísérik a gyülekezetek szeretetszolgálatait, tapasztalatokat gyűjtenek, hol hogyan segítik az idős hittestvéreket.

1997. szeptemberében vendégül láttuk a székesfehérvári és kiskőrösi diakónusok egy csoportját, tőlük is sok hasznos tanácsot kaptunk. Mindenben segítségünkre van és szívügyének tekinti ezt a problémát Ribár János esperes úr is. A gondok enyhítése érdekében diakóniai munkatárs alkalmazására került sor 1996. októberében, Váginé Ilonka személyében, Ő viszont csak az erősen rászorulókhöz tud eljutni, s így akik az egyedüllét nehézségeivel küzdenek, kimaradnak a látogatásaiból.

Az elmúlt évben rendezett szeretetvendégség, ahol sokan résztvettek, és jól érezték magukat, megerősítette azt az elhatározást, hogy klub-jellegű napközi tartózkodóhelyet kellene létesíteni itt és így tudnánk legtöbb segítséget adni. Ez enyhítené a magányt napközben, és mégis mindenki megtarthatja függetlenségét.

1999-ben úgy tűnik, leghőbb vágyunkat meghallgatta a Jó Isten. Az egyház tulajdonát képező Meszes-kisközi iskolát visszaadta az önkormányzat.

Az esperes úr és az egyház vezetősége úgy döntött, itt meg lehet valósítani az elképzelést. Az épület több helyiségből áll. Megindultak az előkészületek az átalakításra, természetesen

mindez hónapokat vesz igénybe, indítása 2000-ben történhet meg.

Itt klub-jellegű nappali tartózkodóhelyet alakítunk ki az idősebbeknek, a fiatalok számára hétvégi ifjúsági centrumot. Reményünk szerint itt szakemberek hittel és nagy szeretettel várnak majd minden érdeklődőt reggel 8-9 órától délután 4 óráig.

Azoknak, akik csak néhány órai időtöltés miatt térnek be, olvasó és könyvtárszoba, TV, társalgó áll majd rendelkezésre, ahol kellemesen tölthetik idejüket.

Aki egész napos gondoskodást igényel, kedvezményes áron biztosítunk étkezési lehetőséget, diéta is megoldható, fizetni csak ezért kell majd. A többi szolgáltatás ingyenes.

Munkatársaink egészségügyi szaktanáccsal szolgálnak, vérnyomásmérés, gyógyszeresedés, diétás táplálkozás megbeszélése. Tervezzük egy tornaterem létesítését, itt mozgásszervi, reumás betegek rehabilitációs kezelését, tornáját és masszázst biztosítanánk. Hetenként orvosi tanácsadásra, receptírásra lesz lehetőség.

Akinek otthon problémát okoz a mosás, segítünk kimosni, vasalni. Ha nehezen fűthető a fürdőszobája, fürdésnél és hajmosásnál is segítünk.

Természetesen a lelkészek segítségével elcsendesedésre, imádságos együttlétre is lesz alkalom.

A közeljövőben készülünk felmérni az igényeket.

Halld meg testvér a hívó szót, mi veled vagyunk!

Kovács Tiborné

Orosházi Harangszó Kiadó: Evangélikus Egyházközség, 5900 Orosháza, Thék E. u. 2.
Felelős kiadó: Ribár János lelkész, esperes.
Társszerkesztő: Koszorús Oszkár presbiter.
Készült az INICIALE BT nyomdájában, Orosháza.